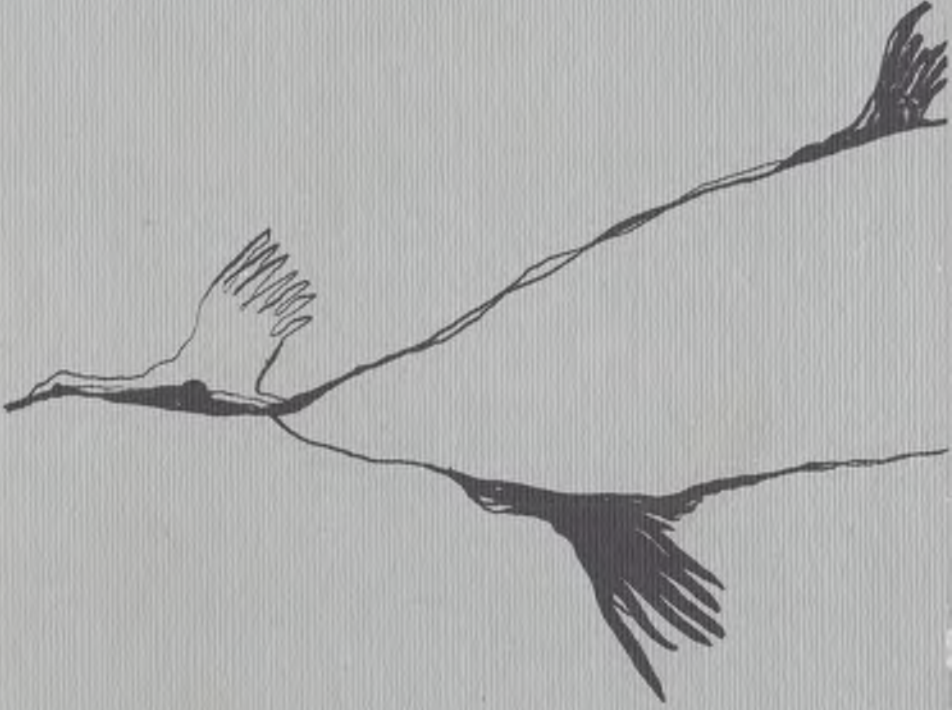

bütün şiirleri-1 ŞÜKRÜ ERBAŞ

Bunaliyoruz çocuk, bunaliyoruz / Biçim veremediğimiz şeylerin
/ Biçimini alıyoruz.

2. BASIM

ŞİİR

KIRMIZIKEDI

LEKE

O çocuk oturmuş çarşılar ortasına
Bir güz kederiyle iplik iplik ağlıyor
Babam olsaydı

babam olsaydı

babam olsaydı...

Işıklı vitrinler önünde simsiyah bir leke
Çocuk ağlamıyor
Almış kanatlarına bütün özlemlerini
Bir turna sürüsü gözlerinin burcunda
Akşamı parçalaya parçalaya uçuyor...

ISBN: 978-605-5340-77-3

9 786055 340773

16 TL

Şükrü Erbaş

1953'te Yozgat'ta doğdu. İlk ve ortaöğrenimini bu kentte yaptı. Gazi Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler bölümünü bitirdi. İlk şiiri *Varlık* dergisinde yayımlandı (1978). 1972 yılında girdiği TMO Genel Müdürlüğü'nden 1998 yılında emekli oldu. Ceyhun Atuf Kansu (1987), Orhon Murat Arıburnu (1996), Ahmed Arif (2002), Dil Derneği Ömer Asım Aksoy (2005) Şiir Ödülleri ve Homeros Emek Ödülü (2004) sahibi. 1985-1988 yılları arasında Yarın dergisinin yazı kurulunda, 1993-1999 yılları arasında Edebiyatçılar Derneği'nin yönetiminde görev yaptı.

Şiir: *Küçük Acılar* (1984), *Aykırı Yaşamak* (1985), *Yolculuk* (1986), *Kimliksiz Değişim* (1992), *Bütün Mevsimler Güz* (1994), *Dicle Üstü Ay Bulanık* (1995), *Kül Uzun Sürer* (1996), *Derin Kesik* (1999), *Üç Nokta Beş Harf* (2001), *Yalnızlık Heceleri* (2003), *Gölge Masalı* (2005), *Unutma Defteri* (2007), *Bağbozumu Şarkıları* (2012)

Deneme: *İnsanın Acısını İnsan Alır* (1995), *Gülün Sesi Gül Kocar* (1998), *Bir Gün Ölümden Önce* (1999), *Sarkacın Kalbi* (2002), *Çekilme Suları* (2009),

Söyleşi: *Eşik Burcu* (2010)

Kırmızı Kedi Yayınevi: 170

Şiir: 11

Bütün Şiirleri-1

Küçük Acılar / Aykırı Yaşamak / Yolculuk / Kimliksiz Değişim

Şükrü Erbaş

© Şükrü Erbaş, 2012

© Kırmızı Kedi, 2012

Yayın Yönetmeni: İlknur Özdemir

Editör: Enis Tombul

Kapak Tasarımı: Melis Rozental

Grafik: Yeşim Ercan Aydın

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Birinci Basım: Kasım 2012

İkinci Basım: Şubat 2013

ISBN: 978-605-5340-77-3

Kırmızı Kedi Sertifika No: 13252

Baskı: Pasifik Ofset

Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi B Blok

Haramidere-Avcılar İSTANBUL T: 0212 412 17 77

Pasifik Ofset Sertifika No: 12027

Kırmızı Kedi Yayınevi

kirmizikedikedi@kirmizikedikitap.com / www.kirmizikedikitap.com

Ömer Avni M. Emektar S. No: 18 Gümüşsuyu 34427 İSTANBUL

T: 0212 244 89 82 F: 0212 244 09 48

Şükrü Erbaş

BÜTÜN ŞİİRLERİ-1

Küçük Acılar / Aykırı Yaşamak
Yolculuk / Kimliksiz Değişim

Şiir

1911

MEMORANDUM

FOR THE RECORD

DATE: _____

TO: _____

FROM: _____

SUBJECT: _____

KÜÇÜK ACILAR*

* *Küçük Acılar*: Birinci Basım: 1984, Yaba Yayınları. *Aykırı Yaşamak*'la birlikte:
1. Basım: 1985; 2. Basım: 1993; 3. Basım: 1994; 4. Basım: 1997; 5. Basım: 1999;
6. Basım: 2002; 7. Basım: 2004; 8. Basım: 2008.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS
50 EAST LEXINGTON AVENUE
NEW YORK, N.Y. 10017
LONDON: ROUTLEDGE KEGAN PAUL
AND CO., 11 BEDFORD SQUARE
W.C.1

Bunaliyoruz çocuk, bunaliyoruz
Biçim veremediğimiz şeylerin
Biçimini alıyoruz.

1982

GÜZ VE YILDIZ

Günler yağmur alacasını giyindi
Bulutlar indiler yere birer birer
Sabahlar düşlerimiz kadar kısa
Akşamlar ömrümüzün garipsi yükü
Havada gurbet sürgünü türküler.

Herkes kendi yalnızlığında yitik
Erir bir suskunluğun tüneklerinde
Hangi el aralar hangi yüz girer
İçimiz sevgilere kapalı nicedir
Dışımız eğreti yalan giysiler.

Bu çat ayazlarda günsüz güneşsiz
Unuttu gülmeyi nicedir yüzlerimiz
Aydınlığı kirli sislerde silik
Kan sularda yüreğimiz umut gemisi
Bir kuzey yıldızında kaldı gözlerimiz.

1980

ANILAR SÖZ DİNLEMİYOR

Ölülerimizi özledim
Söylesem suç olur mu?
Saysam birer birer, ansam
Adlarını, yaşlarını, sonlarını...
Başlangıçlar bulunur mu?

Anılar söz dinlemiyor, anılar
Korkunun kol gezdiği
O yalnızlık saatlerinde
Sıralı kirpik gibi diziliyorlar
Gözlerimin çevresinde.

Susmak... tıkalı bacalarda
Sıkışmış duman, göğsümün gizlisinde.
Akli yüreğinden utana utana
-Yaşasa bile insan-
Yaşamanın bir anlamı kalır mı?

1982

TANIDIM SENİ

Seni yalnızlığından tanıdım
Kırpikleri kırık çocuk
Çiğneyip durduğun dudaklarından.
Gözlerin küllenmiş yangın yeriydi
Bir eylül göğünün bulut kümeleri
Donuk bakışlarında
Hüznün nasıl da benziyordu
Benim ilk gençliğime.

Ellerinden tanıdım seni
Yüreğinin yansısı tedirgin ellerinden.
Bir uzak boşluğa yağmur yağıyordu
-Anılardan anılara ince çizikler..-
Yüzün bir türkü sonrasının
Kederli dalgınlığında;
Güldün mü, ben mi yanıldım, bilemiyorum
Ağıt gibi bir alay dudak uçlarında
Gücenik duruşundan tanıdım seni.

Seni kendimden tanıdım çocuk
Yüreği sürekli çiğnenen bir yol
Gövdesi acılardan acılara köprü
Biraz öfke, biraz umut, çokça onur
Olan kendimden.
Eğildim öptüm yıkık alnından
Uzaktın, kıyamadım sessizliğine
Biraz daha dedim içimden, biraz daha;
Gün olur, onuru güzel çocuk
Acı da yakışır insanın yüreğine.

1981

GECE SEFALARI

Sürekli bir gerginliği yaşıyoruz hepimiz
Bütün umutlarımız acılara ayarlı
Taşkın sularımızda baskı bentleri
Bir çağlayan sesine dönmüyor sevincimiz
Dönüp dönüp sürekli kendimizi yıkıyoruz

Güvercin gülüşlerimizde avcı taşları
Duyarsız bir boşlukta yitiyor uçuşlarımız
Yorgun kanatlarımızda bulut ağırlıkları
Korku tüneklerine dönüyor bir umutla
Döndüğümüz yuvalar yıkık çatı başları

Gece dilsizliğinde sesler büyütüyoruz
Uykular dağılıyor kuşkular dehlizinde
Kendi elimizle boğup kendi sesimizi
Başımız eğik geçiyoruz kapılardan
Bir büyük suç oluyor suçsuzluk içimizde

Yasak sularındayız ışıklı bahçelerin
Geceseferlerinde kanıyor gül özlemimiz
Bir duygu seliyle kırıp kapılarını
Çıkıyoruz us'un uyumsuz surlarından
Uzun bir suskunluğu dağılıyor türkülerimiz.

1981

SULAR UTANIYOR

Suların bile kendini akmadığı günlerdeyiz
Azgın rüzgârları akıyor sular, azgın korkuları.
Bir altın güneş altında utançtan kızarak
Sular karanlığı taşıyor, zamanın
Kıyısız denizlerine, damlaların gözbebeklerinde;
Toprağın iliklerine işleyip saklanarak.

1982

ÇOCUKLARI ÖLDÜRDÜLER

"Çocuk insanın babasıdır"

W.Wordsworth

Bir gülün tenine değmedi hiç elleri
Bu yüzden yumuşaklık nedir bilmezler
Çiçeksiz büyüttüler çocukları

Oyunlarda durmadan yenmeyi öğrettiler
Bir büyük oyunda sonra yenildi çokları
Sevgisiz büyüttüler çocukları

Dal sürmedi hiçbiri kaldılar yoz kıraçta
Çiğ yalan bencillik biraz da kindi suları
Gölgesiz büyüttüler çocukları

Konmadı hiçbirinin sesine yumuşacık
Bir yüreğin dalından uçan sevi kuşları
Türküsüz büyüttüler çocukları

El vermek nedir dosta dostluk nedir ki
Hep bir oyuna gelmekti korkuları
Güvensiz büyüttüler çocukları.

1980

OĞLUMU ÇOK ÖZLÜYORUM

“Oğlumu –dedi–
Gördüm geliyorum.”
Oturdu derin bir nefes aldı
Sigarasından.
“Oğlumu –dedi–
Çok özlüyorum.”

Acısı anlamsız bir ayıbın
Baskı duvarlarına
Sığacak gibi değildi.
Eğildi uzun uzun
Eğildi gözlerime
–Soğuk sulara susuz
Bir çift dudak gibi–
Kirpikleri gözlerime değdi.

“Oğlumu –dedi– görseydin
Sana çok benzerdi.”
Oturduğu yeri incitmiş gibi
Doğruldu usulcacık
“Üç yıl oldu –dedi–
Pencerenin önünde
Kitap mı okuyordu, türkü mü
Yoksa bir kitabı türkü gibi mi...
Camlarda canhıraş bir ölüm ıslığı...
O kuğu boynundan kanlı kurşunu
Çıkarmaya gerek kalmadı
Ölü parmaklarındansa, yumulu
Öyle zor çıkardık ki
Kitabını...”

Dalgın ve yitik yürüdü
Döndü son bir kez
“Oğlumu –dedi
Çok özlüyorum...”

1981

BAŞSAĞLIĞI

Ölümün sonsuzluğunu ömür diledi bize
Kederi kirpiklerinde düğümlü o yaşlı kadın
"İnsan bir güldür –dedi– hükmü bir mevsim
Tanrı toprağının yaşını size versin."

1983

SIFIR

"O kadar çok şey geçti ki gözlerimizin önünden
Sonunda hiçbir şey göremez olduk."

Biz de sevgili Seferis, biz de
Güdük bir yaşamı benimsedik sonunda
Güdük ve tekdüze.

Güne yeniliksiz başlıyoruz her sabah
Aynı kör aynasında küflü alışkanlıkların
Süslenip saklayarak sıkıntılarımızı
-Kendimizden bile-
Düşüyoruz ömrümüzün o ölü çizgisine.
Duyarsız devinimsiz umutsuz
Güne heyecansız başlıyoruz.

Duymadan dinleyip anlamadan konuşuyoruz.
Hepimiz ayrı ayrı kendi kıyılarında
Öyle kolay anlaşıyoruz ki...
Bir ayrılığı kalmadı düşüncelerimizin
İncelik adına kimi, çoğu korkudan
Ustaca düzenledik duygularımızı;
Anılar acı vermiyor artık, bizi biz eden
Değerler yıkıntısında onursuz oturuyoruz.

Eskimiş eşyalarız yeri hiç değişmeyen
Yalnızlığı çağrıştırıp yılgnlığı biçimleyen.

1983

KARANLIĞIN İNADI

Nerden bulur bunca karanlığı bulutlarınız
Ki hep gölgedirler düşlerimin aydınlığına.
Açılıp ağarmadı şöyle bir oylumu bile
Pırıl pırıl bir gökyüzü koydum da yanına.

1979

YİTİRDİM YÜZÜMÜ

Bir yağmur mevsiminde yitirdim yüzümü
Dilimi incelikli bir sözün eşiğinde.
Yollar yapılar çarşılar boyu
Yükselen bir yalnızlığı geçerek geldim.
Düşen her damla kanıma düştü
Tenim kupkuru
Söylenen her söz biraz daha
Biraz daha büyüttü suskunluğumu...

Yüzümü bir çamur mevsiminde yitirdim.

1982

ZAMANA BENZEDİK

Mutluluğun geniş kapılarında
Hayatın sürgüleri var.
(Daracık ömrümüzde geniş sıkıntılar)

Usul gülüşlerimizde hüznün lekeleri
Küçük ayrıntılara yöneldik nicedir.
(İçedönük duygulu karamsar)

İki yüzümüz vardı iki güzelliğimiz
Umut ve Sevgi, kırmadan aynaları
(Alın kırıışığımızda aynı suçun izi var)

Yalnızlık biricik benzerliğimiz oldu
Payımıza düşen o yanlış ilişkilerden.
(Herkes acısı kadar)

Ne konuşmalarımızda tat kaldı
Ne susmalarımızda bir hikmet
(Hep aynı boşluğa açıldı dar kapılar)

Olur olmaz şeylerden alınır kırar olduk
Zamana benzedik iyice, çekilmesi zor.
(Aynaların ardında aynı kirin pası var)

1983

YİTİK SEVİLER

Necatigil de öldü/mü..

Nice dostu yarım ilişkilerde
Bırakır da gideriz.
Yaşamak bir uzun yolculuk ki
Bitirmeden biteriz.

Bir zamanlar bir yerlerde
Nasıl da içtendi..
Bir yarım yüz şimdi sislerde silik
Dalar gideriz, kimdi.

Kalır belki tek-tük
İzleri canlı bir yüz.
Esen hoyrat rüzgârıdır yaşamın
Siler onu da çok sürmez.

Kıl-ince kurallarda nice yürek
Ezilir örselenir
Nerde başlar bir sevi nasıl biter,
Kim bilir?...

1979

MUNZUR AĞRISI

Munzur eteklerinde şimdi
Bir esmer rüzgâr eser.
Sesi türküler tüneği
Saçları kar
Aylar var ki Munzur'da
Gözleri dilsiz
Dilsiz bir acı gezer.

Doruğunda oylum oylum lekeler
Dibinden bir akça su gider.
Eğilir Munzur, eğilir her akşam
Bir yalnızlık imgesi
Gölgesi gizem
Su değil, akan acı
Günleri öper.

Yüreği yüzünde bir gizli keder
Düşleri Munzur kadar.
Geçer bir bir aynasından günlerin
Geçer sıralı sırasız
Bir ölü kent, bir ev, bir deniz
En çok da bulvarlar
En çok da bulvarlar.

Döver kendi kıyılarını
İçinde bir acı su.
Dilinde bir acı gurbet türküsü
Ayrılık göz göz deler Munzur'u
Hele akşam üstleri...
Ürperir dalgın içlenmelerle
Suların suskun yüzü.

1981

SU GELİR YARA DEĞER

Ben bir dere yatağının
En kıvrımlı yeriyim.
Bilemem nerelerden
Akar da ince ince
Su gelir yara değer
Değdikçe eririm.

Örseli bir bahçenin
Acemi gülüyüm.
Bilmedim bir türlü
Bilemem
Bir mevsimlik rengi ben
Dörde nasıl böleyim.

Gizemli bir suskunluğun
Dargın diliyim.
Kan gülleri büyütürüm
Sabır saksılarında.
Ben hep kendini yiyen
Bir garip deliyim.

1980

SONRASINI BİLİRİZ

Siz geçip gidersiniz
Açık yaralar gibi
Kalır kıyılarımızda
Ayak iziniz.

Biz bir darlığı
Tam düze çıkardık...
Derken kapılarda siz.

Bir uzak yakınlığı
Eğreti ve güvensiz
Kuşanıp gelirsiniz.

Sunmak elde avuçta
Ne varsa,
Bari işe yarasa
Sonrasını biliriz.

1979

GECELER AYDINLIK

Umduğun inceliğe inmiyorsa söz
Çekil suskunluğun tüneklarine
Ucuz etme anlamı.
Böyle zamanlarda insan
Çokluk yalnız kalmalı.

Sevgisiz seslerde çevren çiğ
Uysan uzaklaşırın kendi özünden
Dirensen günün karanlık.
Bu yüzdendir gecelerin güzelliği
Geceler aydınlık.

Al getir kendi derinliklerine
Ufuksuz sularda duran gemini
Getir ki sabaha çok var.
Hem bakarsın gecelerin koynundan
Bir binen çıkar.

1979

KÜÇÜK ACILAR

Ağzı çirkin bir kadın
Yalnızlığında bile
Gülmeye utanıyor
Bu da bir acıdır.

Gecesiz sabahlara
Uykular öksüzü
Bir çocuk uyanıyor
Bu da bir acıdır.

Bir adımı diğerinden
Kısa düşüyor, bir topal
Hızla yanından koştular
Bu da bir acıdır.

Esrik gülüşleri tufan
Gözleri bayram
Dağıldılar çok sürmeden
Bu da bir acıdır.

Çocuklarda bir telâş
Her akşam kapılarda
– Bize ne getirdin baba?
Bu da bir acıdır.

Nice dik yürüse de
Eğildi dar geçitlerde
Uzun boyları kırık
Bu da bir acıdır.

Büyük kentlerde biri
Belli ki yer garibi
Dili sorar gözleri lal
Bu da bir acıdır.

İnce iri, uzak yakın
Günlerimiz acıların
Çaprazında birer tutsak
Bu da bir acıdır.

1981

BENİM MUTSUZ ÇOCUKLUĞUM

Benim mutsuz ocukluğum, bulanık
Bir asık yüz gölgesinde titreyerek
Baba korkusuyla geçti.
Sevinç bile sert eserdi odalarda
Susmak saygı, gülmek ayıp, izinsiz
Konuşmak en büyük suçtu.

İlkyazımda filizimde dalımda
ocuk kusurlarımda, ocuk suçlarımda
O rüzgâr yıllarca, yıllarca esti.
Sanki üzerimden yeryüzü geçti
Gövermedi gövermiyor bir türlü
Yüreğimde ezilen yaşama tutkusu.

1982

SİĞ SULARDA

Siz hiç duyarsız insanlara
Şiirler sundunuz mu?

Bir kıraçta kuru dala
'Belki' sularını salıp
Yeşerir de al yemişler
Verir diye umdunuz mu?

Ardı sırsız aynalara
Yalnızlığı silmek için
Bakıp bakıp karşınızda
Karanlığı buldunuz mu?

Aykırı isteklerde
Seslerin, sessizliği
Silip süpürdüğü
Odalarda oldunuz mu?

Siz hiç sığ sularda
Boğuldunuz mu?

1979

GENELEV MEKTUPLARI

I.

Tenime yabancılaştım, etime
Göğsüme kollarıma kalçalarıma
Bacaklarıma yabancılaştım.

Saçlarım o eski güzelliğini
Çoktan yitirdi
Şimdi yalnız bilmem neden
Zaman zaman yüzüme vuran
Bir utancı perdeliyor sadece.
Oysa önceleri oysa eskiden
Salınca tarakları tel tel
Düşler ülkesinden sevgiler ülkesinden
Yağmur serinliğinde, incecik
Yumuşacık bir el
Bulutlardan yüreğime kayardı.
Gözlerim kaçamak bakışlarda
Kırpiklerim kırık
Boynum bir çocuğun pembe ağzında
Ürperdikçe uzardı.
Dudaklarım dersen, dudaklarım
Öptüğüm aynalarda kaldı.

Tenime yabancılaştım, etime
Acıma sevincime insan yanıma
Kendime yabancılaştım.

II.

Giysiler alırım nedense
Nerelerde ne zaman giyeceksem
Bir eski alışkanlık işte
İlk gençlikten kalma.
Oysa bir dantel külot bir gecelik
Çok bile.
(Şimdilerde sutyeni de çıkardık)
Giysiler alırım giyilmez
Çıplaklığıma.

Arada bir çarşı pazar
Doktor dönüşleri daha çok
Eser de aklıma
Çocuğuna çeşit çeşit
Kazaklar örecek
Evcimen bir ev kadını gibi
Yün alırım şiş alırım tığ alırım
Nasıl sevinirim bir bilsen
Nasıl mutlanırım.

III.

Bu insan başları sıra sıra
Bu kalabalık
Camlardaki bu sürekli karanlık
Bana bakkal dükkânlarını
Anımsatır hep.
İçerde boy boy konserve kutuları
Sabun kalıpları yağ paketleri
Sıralı bakkal dükkânlarını.
Kararsız bir müşteri
Etiketi görememiş
Korkarak alacağı malın ederinden
Girer içeri.

Kimi gün bir yaşlı yaşına güvenerek
Hoyrat davranışlarda rahat
Kimi gün bir çocuk ürkek mi ürkek
Ayva sarı terlerini silerek
Düşer üstüme.

IV.

Yüreğimde yüz gurbeti taşısam da
Kalçalarımnda bir erkeği taşımasam.

Yıldım demenin de bir anlamı yok
Saçlarıma sinmiş bu çiğ kolonya
Tenimdeki bu vazelin kokularından.
Penceresiz perdesiz bu çift yataklı
Bu karanlık yatak odalarından
Yıldım demenin de bir anlamı yok.

Gün ışığı bir gün olsun
Geniş odalarda mavi
Çalmadı kapımı.
Ay süzölmüş yataklarda sıcacık
Yumuşacık öpüşlerle düşlere gebe
Uykulara varmadım hiç.
Bir gün olsun pembe uykularımdan
Mavi bir erkek
Uğrun uğrun öperek
Kaldırmadı beni.

Yıllar yılı bir acıyı
Sırtımda karnımda kalçalarımnda
Büyüttüm durdum.
Harlı soluklarıyla düştüler üstüme
Harlı soluklarıyla dondu yüzüm.
Yıllar yılı binlerce
Binlerce erkeğin gizli gerilimini
En gizli yerlerimde erittim.

İğneucu acıları göz bebeklerimde
Taşısam taşısam da
Yüzümde bir erkek yüzü taşımasam.

V.
Akşam... desem ve sussam
Yetmez mi?

Ya da yorgun bir gövdeyi
Cam kırıklarında uyutsam...

Akşamı anlatmaz mı?

VI.
Uykular benim zehirli sularımdır.

Geçip giden onca erkek
Onca erkek tüm yükünü
Üstüme yıkmış gibi
Gövdem tonlarca ağırlığında
Bir batık gemi;
Sularım dipsiz denizim kıyısız
Yatarım bir ten çölüdür yatağım
En yorgun gecelerim bile uykusuz

Uykular benim en rezil korkularımdır.

VII.

Bıçkın bıyıklarıyla külhan
Islak saçlarıyla gülendi o.
Gün ıştır ışımaz usulca
Sıyrılıp dağınık uykularımdan
Yarı gecelerde karanlığıma
Yıldız yıldız dökülendi o.

Bilmem ki ne buldu örseli tenimde
Belki açlığını giderdi bir zaman
Belki de sevgiyi öğrendi bilmeden.

Hayata yenildikçe gelendi o.
Düşümü gerçeğe gerçeğimi düşe
Acımı kuşkulu bir kararsız sevince
Çevirendi o.

Bir o gülüşü kaldı
Şimdi duvarlarımda
Görmeye ömrümü adak sunduğum
Bir o gülüşü... çın çın
Sesi yüreğimin kıyılarını döven
Üşüdükçe anısıyla ısındığım.

VIII.

Gölmek mi?

Gölerim, güldüğüm çok olmuştur.

Gölüşüm hoyrat taşlarda

İncecik kırılan cam

Kendi kıyılarını döven su sesi

Bir ağacın ilkyaz eşiğinde

Leylim leylim yaprak dökmesi

Bilene ağıt gibi oturur

Burda bir kadının gamsız gülmesi...

Gölerim, güldüğüm çok olmuştur.

IX.

Evlerde sabahlar nasıldı

Unuttum

Evlerde akşamlar nasıldı.

X.

Çocukluğum olmadı benim
Gençliğim olmadı.

Babam karanlık bir adamdı
Korkularla besledi bizi
Annem zayıf mı zayıf
Sevgisini göstermeye korkardı.
Bir küçücük kumru kuşu büyüttüm
Göğsümün gizlisinde
Yumuşaklık adına, sevgi adına
Konduğu tüm dalları
Aykırı bir rüzgâr aldı.

Baskılar safra gibi attı dışarı
Korkular safra gibi attı
Evimden uzak evler üstüne
Gerçeğini şimdi bile bilmediğim
Ne olmadık düşler kurdum.
İnce içlenmelerle her akşam
Dalgın baktığım camlardan
Bir gizli mutluluk sızardı
Işık yerine..

Çocukluğum olmadı benim
Gençliğim olmadı.

XI.

Garipsi huylar edindim nicedir

Garipsi duygular edindim.

Artık iyice tükenen

Bir ölü umuttan mıdır

Gittikçe yoğunlaşan bu yaşlı

Bu yılgın yalnızlıktan mı?

Yoksa eşiklerden sızan

Şu rezil ölüm korkusundan mı?

Söndürüp her gece ışıklarımı

-Yalancı bir aydınlığı siler gibi-

İncecik bir mum yakıyorum.

Ömrüme benzetip sonra alevini

-Karanlığı ağır basan o titrek

O gölgesi korkular saçan ışığını-

Ömrüme benzetip inceden inceye

Eriyen mumu

Bakıyorum... bakıyorum...

Bir ölüm düşünüyorum, başımda

Başımda o mavi erkeğim

Bir ölüm... geniş odalarda pembe

Devinirken mutluluk

Uykulara varır gibi usul usul

Usul usul susuyor yüreğim.

Sol yanımda kızım benim

Benim eski benim çocuk güzelliğim

Sağ yanımda gülüşü bir ilkyaz yeli

-Öyle hafif, öyle serin-

Yiğit oğlum, yağız oğlum...

Kırıp camları bağırsam
Bağırsam diyorum avaz avaz:
Bir ölüm düşlüyorum ey insanlar
Bir ölüm...
Ölümüm evlere yas.

Eriyip bitiyor mum
Bitiyor birden bütün düşlerim
Acımasız gerçeğime çıplak
Çırılçıplak dönüyorum.

İnsan düşüncesinden
Hızlı araç yoktur diyen
Öğretmenim... öğretmenim...
Garipsi huylar edindim nicedir
Garipsi duygular edindim.

Sonsöz Yerine

XII.

rkek adımlarıyla uğrun usul
Gelip sıralı sırasız
Karanlık kıyılarımda duran ocuk...
rseli duyarlığımdan kalın rtleri
-Kaba rtleri, kara rtleri-
Kaldıran ocuk... kaldıran ocuk...
Herkesin gerçeği kendine biricik
Bir beni syletip de böyle kısacık
Bu yağma yürek, bu talan sevgi
Bu ucuz ten pazarını
Yazdığını sanan ocuk.
Herkesin gerçeği kendine acı
Herkesin acısı kendine biricik.

1981

SİNEMA KAPILARI

"Çocuklar büyükler gibi konuşur sefaletten"

Edip Cansever

Başlarken / Hep Aynı (İç) Görüntü

I.

Güven içinde olduğumu bilmem hiç
Sevdiğimi, önem verdiğimi
Benim başkalarını aradığım gibi
Aradığımı bilmem..

Dünyanın bütün suçlarını işlemiş
Bütün yanlışlarını ben yapmışım gibi
Yaptığım her işten tedirgin oluyorum.
İçimde sürekli bir horlanma korkusu
Bir kekeme tutukluğu ürkek dilimde
En iyi bildiğim konuda bile
Çekine çekine konuşuyorum.

Çekilip sonra kabuğuna küskünlüğün
Kendime düşlerden sığınaklar kuruyorum
Kırık dökük izleriyle hayatın.
Usul sesli içe değen incecik
Bir şarkı büyütüyorum, ömrüme benzeyen...
Sabah kadar açık, akşam kadar acı
Rengi dört mevsimin uyumsuz karışımı
Acemi bir şarkı.

Umuda ve gerçeğe böyle katlanıyorum.

II.

Bir biletle günün
En güzeli iki saatini satın alıyorum
Neden girmeyeyim ki?
Baba korkusu yok, usta korkusu yok
Annemin zayıf elleri, ölü gözleri
Kardeşlerimin sıska cılız gövdeleri yok.
Yoksulluk yok, acı yok;
Olsa da öyle kısa sürüyor ki
Dışardaki kötülükler içerde...

Düşlerimi satın alıyorum, yalnızlığımı
İçimde umudun kırık aynaları
Yüreğim bunalıyor gerçeğin gergefinde
Bir biletle bırakıp gökyüzünü kapıda
Kırık tahta koltuklarda, hüznü
Alacakaranlığımı yaşıyorum.
Neden girmeyeyim ki
Günlerce, günlerce avunuyorum.

III.

Bir kadın topuklarından soyunmaya başlıyor
Kalçalarını açıyor sonra omuzlarını.
Gözleri iklimini bilmediğim bir ülke
Saçları dağ suları sırtının düzlüğünde
Akıyor kıvranıyor dönüyor yanarak
Elleri en olmadık yerlerine değiyor.

Binlerce tel geriliyor, görünmez ince
Sinir uçlarımdan, can damarlarımdan
Binlerce ince telde geriliyor terli gövdem.
Değmeden tanımadan tadını çıplaklığın
Karanlık bir dehlizde, kamçılanmış
Bir tanımsız heyecanı yaşıyorum.

Bir çift göz büyüyor karşımdaki perdede
Bir çift dudak, bir çift göğüs, bir çift...
Büyüyor büyüyor ve
En yorgun yerinde uykularımın
-En tedirgin en dağınk-
Gelip yatağıma giriyor.

Bilmediğim odalarda, aydınlık, mavi
Göğsü üzüm salkımı, ağzı kuş yuvası
Bir kadın... gövdesi gövdemin
Gülüşü sevincimin çıplak aynası
Eğilip en ayıp yerleri ile
Beni öpüyor, beni seviyor, beni tüketiyor.

Seyrederken kanattığım dudaklarımdan
Düşlerimde yeniden, yeniden kan geliyor.

IV.

Dünya sinema perdesi değil ki...

Düşlerin de bir sınırı olmalı

İnsanın gerçeği ile çevrili.

D ö n ü y o r u m . .

İçimde incinmiş bir çocuk ağdı

Avuç avuç cam kırıkları gözbebeklerimde

Düşmemek için kendime tutunuyorum.

V.

Kimselerin vakit ayırmadığı biriyim

Biliyorum.

Sıradan bir alışkanlık, körleşmiş

Bir küçücük ayrıntıyı

Biliyorum.

(Bir sigaranın tutuluşu örneğin

İçilişi ve sonra atılışı)

Öfkem biraz da bu benim

Ya siz biliyor musunuz?

Saygısızsam, saldırgansam, acımasız

İlgisizlik besliyor kötü yanlarımı

Ya siz biliyor musunuz?

VI.

Yakıştırarak giyindiğim hiçbir şeyim yok

Öyle tiksiniyorum ki üstümdeki giysilerden

Gücüm yetse inan, becerebilsem

Tenimi bile soyunurum yüreğimden.

VII.

Hayatın güzelliklerini esirgediği
Bir sokağın arka tarafıdır  mr m
Gücenik, kirli, karanlık...
Yaşar bir  l  yalnızlığı kendince
O duyarsız kalabalıklardan artık...

Binlerce
Binlerce bıçak ağzı keskinliğinde
–Yokluk ezikliğinde, onur sessizliğinde–
Umarsız pusatsız bir çıplak  fke
Ayrıkotları gibi yayılıyor yüreğime.
Binlerce umut oku g zbebeklerimde
Dünya bir d ş kırıklığına dönüyor
Aklımın ufuksuz sularında
Bir  r mcek ağına bir baş dönmesine
İvmesi
İvmesi yokluğun istek hızında..

Zayıf yerlerim kanıyor damar damar
–Yalnız yerlerim, g cs z yerlerim–
İçimde o  z ms z kördüğümü hayatın
Günler acılarıma beşik oluyor
Geceler kinimin kara ninnisi
Büyüdükçe büyüyor  ocuk korkularım..

Dışına taőamamıő bir öfke seli
Bir isyan içimde bir d v őme isteği
Çıkıp sinemaya gidiyorum
Bir insanın kaderler deđiőtirdiđi filmlere...

Adıma dövüşüyor bütün kahramanlarım.

VIII.

Bize benzer insan görüntüleriyle

-Bize benzemez-

O çizilen dünya var mı gerçekten?

IX.

Evlerin geçim derdi yoktu

Gittiğim filmlerin çoğunda

Erkeklerin iş derdi..

Kadınlar rahat mı rahat

Bütün ilişkilerinde

Sevmek tek sorunlarıydı

Güzellik bir de.

Varlığın güvenli korunaklarında

Çocuklar büyüyordu dünyadan uzak

Çalışmadan, dövülmeden...

Gittiğim filmlerin çoğunda

Yalnız da olsan, arkasız da

Haklı olmak kazanmaya yetiyordu

O dengesiz kavgalarda.

Ve dışarda, yaşayıp bildiğimiz

Acının ekseninde bir hayat

Bütün görüntüleri bir bir örtüyordu

X.

Varlık güçmüş

Varlık güven, varlık güzellik

Hayatın bütün yüzlerinde gördüm bunu

Sinema kapıları başta.

İmrendim... içlendim... incindim...

Katlandım sonra simsiyah kapanıp

-Okları içine dönük bir kirpi gibi-

Kapanıp simsiyah yalnızlığıma.

Sustum...

Ki incecik bir hüzündü yüzüm

Yakıştı yaşadığıma, yaşamadığıma.

XI.

Benim dünyayı sevmem için
Dünya beni sevmeli.
Tertemiz giysilerim olmalı
Ütülü, ince, yakışan.
Bir kızı sevmeliyim dupduru
Yağmur mavisi, bulut buğusu
Gökyüzü gibi sakın
Gülmeli gözlerinin içi
En acılı günlerimde bile
Tutup yalnızlığımdan
Bana güvenmeli;
Kaşlarını yıkmadan sevmeli beni.

Benim dünyayı sevmem için
Dünya beni sevmeli.
Çocuk düşlerimi ezen evler değil
Sevgiler olmalı oda oda
Mutluluğu gülüşlerle köpüren.
Babam utanmamalı benden
Annem ezik durmamalı
Ufacık bir isteğimle buruk.
Bir işim olmalı, bir güvencem
El ellerinde hoyrat
Ev içlerinde
Kanayıp gitmemeli çocuk ömrüm.

Benim dünyayı sevmem için
Dünya beni sevmeli
Dünya beni sevmeli.

1982/83

ŞİİR AĞRISI

Beynimdeki kara su başımdaki sancı
Dilime dolanan bu tanıdık suskunluk
Günlerdir çektiğim dinmeyen gizli acı.

Yerli yersiz alınma düşen dalgın kırışık
Rengi yüzüme vuran içimdeki acı su
Görüntüsü gözlerimde uçuşan karışıklık.

Akşam alacasına yakıştırdığım hüznün
Yüreğimin dalında kanayan körpe çiçek
Yangın yerlerine izi düşen yaslı yüzüm.

Adını bildiğim gurbet o bitmeyen ayrılık
Karanlığın ağlarına takılan gönül kuşum
Taşımakla gönendiğim içimdeki ağırlık.

Diline sınırlar konulan yasak ülkem
Yaşadığım korku en özgür yanımda benim
Karanlık kapılara vuran ışıklı türküm

Kendi su yolunda akan küçücük suyum
Durmadan yüreğimi kanatan ince sızı
İçinde yanardağlar devinen durgunluğum

Ve bir duyarsız günün en olmadık yerinde
Bir gülün dikeninde bir gecenin koynunda
Dilimden sesime kayan yangın yalazım.

Sözcük sözcük dökülen ölü duygularım benim
Yine yarım yine güdük kalan öksüz çocuklarım
Benim acılarda boy veren can çiçeklerim.

1981

The first part of the paper discusses the importance of the study and the objectives of the research. It then proceeds to a literature review, highlighting the key findings of previous studies in this area. The methodology section describes the data collection process and the statistical methods used for analysis. The results section presents the findings of the study, showing a significant positive correlation between the variables under investigation. The discussion section interprets these results in the context of existing theory and practice, and offers suggestions for future research. Finally, the conclusion summarizes the main points of the study and its implications.

AYKIRI YAŞAMAK*

* *Küçük Acılar*'la birlikte: 1. Basım: 1985, Yarın Yayınları; 2. Basım: 1993; 3. Basım: 1994; 4. Basım: 1997; 5. Basım: 1999; 6. Basım: 2002; 7. Basım: 2004; 8. Basım: 2008.

BEN ŐİR YAZMAZSAM

Gece, yalnızlığımıza çekilen gök-perdeyse
Őir içerdeki aydınlığımızdır.

Ben Őir yazmazsam
Yitirir dilini içimdeki ocuk
Dünya bir mahzun olur
ıkarır giysilerini sözün teninden
İmge denilen o esrarlı konuk
Nesneler kendince görünür.

Gökyüzü mavisini vermez
Göğsündeki buluta
Kirlenir yağmurun rengi
Yağmaz ben yazmazsam
Yar saçı kadar ince
Bir rüzgârla öpüşerek
Bulutlar üstümüze.

Bir kulak çınlaması
Bir kirpik kırılması
Ömürler veren anlık bir düşle
Üzgün ve güleç
Buluşmaz her akşam
Dışardaki dünya ile
İçerdeki adam
Ben yazmazsam.

Gelin eyizi gibi
İşleyip duygularını
İnce güzellikler içinde
Söyleyemez sevgisini kimse
Yazmazsam ben
Gözleri bayram o gönül üzöncüne
Şiirler okunmaz sitemli
Titrek bir sesle
Durup yüreğinin kıyılarında.

Bir sonsuz yalnızlık içinde
Üşür ölülerimiz mezarlarında
Sevgiyle anılmamaktan
Ben yazmazsam
Unutur insanlar, şikâyet edip
Unutulmaktan
Her yeni günle giden birini daha
Yükleyip kusurlarını
Zamana ve hayata.

Akşamı göğüsleyemez o yalnız
İncinir evlerin gölgelerinde
Evine boş dönen baba
Anne dağılır odalara yılgın
Ben yazmazsam
Akıtıp acılarını ince bir türküye
Katlanma gücü bulamaz hiçbiri
Geniş bir yürek
Ve engin bir dirençle
Kavrayıp hayatı iliklerine dek.

Ve ben şiir yazmazsam
Çoğalmaz nar taneleri gibi
Görüntülerin güzelliği
Çocukluktan çıkar çıkmaz
Yaşlanır insanlar
Sevgi bile yük olur acemi yüreklere
Bir sorular yığını olarak
Kavranmamış kalır dünya.

1984

KAYBOLDU YÜREKLERİMİZ

Yanlış aynalara yöneldik görünmek için
Göstermek için bir şeyleri unutmak için
Olmayan bir şeyleri olan bir şeyleri.
En zayıf yanımızda bulvar tuzakları
Öyle bir süsledik ki bedenlerimizi
-Evlerimizi, eksiklerimizi-
Bakarak birbirimize saklı öykünmelerle
Giysiler takılar boyalar içinde
Kayboldu yüreklerimiz
Ve bir ince düşünce..

1984

KOŞARADIM

Gittikçe yalnızlaşıyorsunuz insan kardeşlerim
Ne bir ortak sevinciniz kaldı sizi çoğaltacak
Ne bir içten dostunuz var acınızı alacak
Unuttunuz nicedir paylaşmanın mutluluğunu;
Toprağı rüzgârı denizi göğü
O her zaman bir insanla anlamlı
Tükenmez bir hazine gibi kendini sunan doğayı
Unuttunuz, gömülüp günlük çıkarların
Ve ucuz korkuların kör kuyularına
Daraldıkça daraldı dünyaya açılan pencereniz.

Fırlayıp ilk ışıklarıyla günün dağınık yataklardan
Koşaradım gidiyorsunuz işinize değişmeyen yollardan.
Kurulmuş saatler gibi gün boyu çalışıp tekdüze
Uzayan gölgelerle koşaradım dönüyorsunuz evinize
Ne kadar uzaksa bir felaket sizden o kadar mutlusunuz
Unuttunuz başkalarının acısını duymayı
Küçük çıkarların büyük kurnazları
Alışverişe döndü tüm ilişkileriniz, hesaplı, planlı
Sevgileriniz ayaküstü, ilgileriniz koşaradım
Unuttunuz konuşmayı kendinizi vererek
Düşünmeden bir başka şeyi, içten yalın dürüst
Dışa vurmayı duygularınızı
Unuttunuz, neydi bir ince söze yakışan en güzel davranış.

Gittikçe yalnızlaşıyorsunuz insan kardeşlerim
-Ki bu en büyük kötülüktür size-
Yıkanmıyor bir kez olsun yüreğiniz yağmurlarla
Denizler boşuna devinip duruyor bir çarşaf gibi
Gerip ufkunuza mavisini, çiçekler her bahar
Uyanışın türküsünü söylüyor da görmüyorsunuz
Sizin adınıza dünyanın pek çok yerinde
İnsanlar dövüşüyor ellerinde yürekleri birer ülke
Anlamıyorsunuz inançlarını bir kez düşünmüyorsunuz.
Ömrünüzü güzelleştirecek bir şey almadan hayattan
Bir şeyler bırakmadan ardınızda gelecek adına
Koşaradım tükeniyorsunuz insan kardeşlerim
Koşaradım
Duymadan bir gün olsun dünyayı iliklerinizde..

1985

YÜZÜ YAĞMURA GÖMÜLÜ DÜŞÜM

Duruşun bir ayrılık resmi çiziyor
Akşamın incelen sularına
Susuşun yıkıyor beni en zayıf yerimden
Bilmez miyim içindeki kederi
Yüzü yağmura gömülü düşün
Böyle buğulu camlarda dalgın
Gözlerin iklimini yitirmiş iki bulut
Bulanıp durur bir uzak rüzgârla
Aykırı mevsimler içinde
Saçların saklar omuzlarındaki yükü...

Dönsen ve öpsem incitmeden
Alnının gücenik ülkesini
Benim ömrümsün sen, onurum, geleceğim...
Gitmek hangi acıyı onarır ki
Bilmez misin çare değil üzüntü.

1985

PARÇALANAN YÜZ

Ey düşlerin mavi dönemi
Temiz soluğum
Kitaplardan alıp alıp dünyalar kurduğum
Henüz içdiş edilmemiş düşünce
Gün günden koptuğum anılar
-Giderek suçluluk duygusuna dönüşen-
Ne kadar uzaklaştım sizden...
Paranın ve korkunun aynalarında
Parçalanan yüzüm
Bir zamanlar anlamıyla övündüğüm
Umut vermiyor artık görüntün
Yitirmiş eski dirimini
Artık güzel değilsin..

1984

SAVRULUR ANCAK

Sesi dönüp duruyor sigara sisleri içinde
Kısa, çok kısa bir süre, ölgün
Dökülüyor çarpıp tavanına kahvenin.
-Can bunaltan havada bir sıkıntı sağanağı-
Çürümüş dudaklarla, güzelliğini yitirmiş
Konuşuyor, kendinin değilmiş gibi sözler
Örselenmiş anıların buruk içtenliğiyle
Haklılık duygusundan bir utanca geçerek:

Gençlikti, bir heyecan bir demdi
Gelip geçti çoktan.
Hangi düşü denesek
Paranın eşiklerinden geçmek gerekiyordu.
Yetmiyordu inanmak kurtarmaya hayatı
Ve korkular gözaltları izlenmeler
Uzaklaştık günden güne
Eski ayak izlerimizden.
Şimdi bir küldür yüreğimiz, tutuşmaz
Aklımızın ateşe dayanıklı ocağında
Savrulur ancak estikçe rüzgârlar...

Ama neden bilmiyorum, arada bir
Sen geldikçe örneğin
Koltuğunda kitaplar
Bir çift öğrenci görsem
Ya da yollar yollar boyunca
Sızlar ta derinde bir yerlerim.
Acısız korkusuz, hepsi de gerçek
Doldurduk işte hayatı ne varsa tek tek
Kolay ve rahat bir yığın şeyle
Ama neden, neden hâlâ bilmiyorum
Mutlu değilim...

1984

ANLIYOR MUSUN...

Zaman buldukça uğra
Tek neşem bu benim
Beklemek ve bulmakla yaşadığım
Dili tutulmuş bu şaşkın sevinç.

Eşyalar geri çekiliyor sen gelince
Bir ayrıntı gibi içinde kaybolduğum
Sığ ilişkileri günlerin
Geri çekiliyor, dudaklarıma kadar
Yükselen sıkıntı suları
Tutunup kirpiklerinin ışığına
Mavi bir kıyıya çıkıyorum
Kurtuluyorum boğulmaktan.
Aldığım soluğu duyuyorum, varlığımı
Dünyanın benim için de var olduğunu.
Gülümseyen ve bağışlayan
Bir genişliğe dönüyor içimdeki keder
Dumanı kalkmış karlı bir dağ gibi
Açılıp aydınlanıyorum güneşinle
İnanıyorum yeniden sevgiye ve güzelliğe.
Aralarından ilgisiz geçtiğim insanlar
-Telaşlı, dalgın, uzak-
Daha bir dost görünüyor, daha bir sıcak
İçlerinden biri olduğumu duyuyorum
İyi gözle bakabiliyorum her şeye.

Gelişin hayata bağlıyor beni
Anlıyor musun
Zaman yarat ve uğra..

1985

AYKIRI YAŞAMAK

Geriyeye dönerek yanıtıyoruz birbirimizi
Bir destek aranır bir güç alırcasına
Dönerek ikide bir anların ülkesine...
Alnımızı gererek konuşuyoruz, kaşlarımızı
Bir ince eğimle siper edip bakışlarımıza
Çok iyi bildiğimiz bir duyguyu
-O biraz yenilgiye biraz ezikliğe benzer
Ortak yaşadığımız sızım sızım-
Saklamaya çalışıyoruz birbirimizden.

Uzun uzun susuyoruz sözün kıyılarında
Hangi kapıyı aralacak bir uzaklık esiyor
Hiçbir düşünceyi sonuna dek götüremiyoruz.
-Böyle belirlenmiş sınırlar içinde
Bir iç denetimle, bir dış denetimle
Konuşmak da eski tadını yitirdi-
Düşler kuruyoruz yeniden gelecek üzerine
Kaldırıp kirpiklerimizi ayak uçlarımızdan
Dağlara bakıyoruz, ufuklara, bulutlara
-Ah o insan yüreğinin değişmeyen tutkusu-

Bir güncel sesle sonra, çirkin ve çiğ
Bir kirlı görüntüyle hayata ilişkin
Dönüyoruz gerçeğın o kalın çizgisine.
Yeni yeni yaşamlar kuruyoruz ödünler vererek
Aklımızda yüzlerce geçerli açıklama:
“Yaşamak zorundayız nasılsa, iyidir
Hiç yoktan var olmak” adına
Karşı çıktığımız ne varsa yapıyoruz hepsini.
Bir kan pıhtısı gibi yarada kuruyan
Binlerce uyuşturucu merhemle donuyor kalbimizde
Anılar inançlar incelikler düşler..

1984

DÖKTÜ RENGİNİ SESSİZCE

Eflatun esintiler içinde titredi incecik
Aynı içten kokuyla iki ayrı erguvan.
Birisi bir küçük evin içedönük bahçesinde
Süsledi sevgisini iki pembe avucun
Öbürü bir mezar başında öksüz
Döktü rengini sessizce.

1984

KÖTÜLÜK SİMGESİ OLARAK KALACAKSINIZ

Ne yapmanız çaresiz
Kendinizden sonraya kalmayacaksınız
Zaman yenecek sizi
O telaşsız bilge, o silahsız güç
Silecek yüzünüzden kibrinizi
Hükümünüz ömrünüzle sınırlı olacak
Öldüğünüz gün unutulacaksınız.
Yıkıntılar kalacak ardınızda yalnız
Yaşarken, korkunun ağır gölgesiyle
Örtüp sakladığınızı
Sindirip susturduğunuz
İncinmiş onurlar bunalmış öfkeler
Düşler ve acılardan oluşmuş
Yıkıntılar kalacak..
Babasız çocuklar irkilecek evlerde
Oğulsuz anneler erkeksiz kadınlar,
Açık yaralardan bir ayaz gibi
Geçtikçe adımız acılı konuşmalarda
Soğuk bir ürperti gezinecek
Evlerin camlarında
Mezarlara hapsilere uzanan
Yaralı tarihinde bir ince düşüncenin
-Bir güzel ülkenin, o iyi insanların-
Kötülük simgesi olarak kalacaksınız.

1985

DİNGİN BİR ÖFKEYLE

Utañ nice uzak bir duygudur ki
Görölmez bir kez olsun yüzünüzde

Onur eğreti bir giysidir
Durur dökülürcesine üstünüzde

Küçümsemek içinize oturmuş
Bir yılan zehri her sözünüzde

Gölmek yüzde kırışıklık korkusu
Hain bir parıltıdır gözünüzde

Yalan ki döne döne düştüğünüz
Bir bataklıktır büyür özünüzde

Güneş bile mevsimlik bir modadır
O yaz yanığı uzak teninizde

Dünya yaşlı bir çocuktur horladığınız
Güler bir gün tüm acısıyla elimizde

1979

İKRAR

İnsan aklı ne kadar suçluysa
Sayın yargıç
Yeni dillenen bir çocuk merakıyla
Sorular sorarken hayata
İnatçı, yalın, yerinde
O kadar suçluyum ben de...
Ve duyguları insanın
İçinde ömrümüzün çırpına çırpına
Akıp gittiği o bin kollu ırmak
Ne kadar yanlışsa kendi yatağında
Yanlışım ben de o kadar
Sayın yargıç
Hayatın değil
Sizin önünüzde.

1985

BİR GÜÇ SİMGESİNİN YETERSİZ TANIMLAMASI

Çın çın ötüyor sesi
Değişmeyen tonuyla
–Zaman bozuk bir plak gibi
Aynı mevsime takıldı–
Yüksekten ve rahat konuşuyor
Gücünün güvenciyile
Yanlış yapmak kaygısı yok
–Her dediği doğrudur
O yerdeki insanın!–

Bir korkudan söz ediyor durmadan
Görünmeyen bitmeyen
Bir bilinmez tehlikeden
Ne idüğü belirsiz
Sayrı bir ruhun sayıklamasını andıran
Ucuz ve çoğul bir onayla –esrik–
Sorular soruyor kendini doğrulayan
Yine kendi yanıtladığı.
Sesler çığlıklar içinde
Bir ucu zehir yeşili
Yarısı korku sarısı
Oynayıp duruyor dudakları
Elleri kolları ve bedeniyle
Bir gölge oyununu anımsatıyor.
–Mekân ölü bir fotoğraf gibi
Aynı kirli görüntüde dondu–

Şaşarak bakıyorum, öfkeyle
İsyanla, acıyarak...
İnansa –diyorum– kendine
Olsa biraz saygısı, korkmasa
'Haklıyım' der mi bunca sık
Dil sürçmeleriyle ve ısrarla
Bağırarak ortalarda...

1984

DAR ODADA ÖMÜRLER

İnceltilmiş bir yüzle konuşuruz ölçerek her sözümüzü
Yanlış anlaşılma kaygısıyla tedirgin ve sürekli tetikte
Adımızdan bir duvarın ardına saklayıp yalnızlığımızı
Saygılı bir sesle selamlarız her sabah birbirimizi
Ah biz memurlar, bürolara tıklmış insan konserveleri
Özü gitmiş ömürler, ölü alışkanlıkların tutsakları.

Daracık bir cam düşer payımıza görüntüsü hiç değişmeyen
Gökyüzü bir sisli göldür mavisi bulutların koynunda
Nazlı bir gelin gibi süzülür gün boyu dışarda.
Kibrit kutusu odalarda bunalmış ve yılgın
İmrenerek seyrederek o kıyasız ülkesini özgürlüğün
Birbirine benzeyen solgun düşlerle içedönük ve yorgun.

Dosyalardan sinmiştir ruhumuza bu ekşimiş küf kokusu
Gövdemiz masamızın şeklini almıştır, köşeli ve alçak
En çok dirsek yerleri eskir giysilerimizin.
Aldığımız emrin tonunda sesleniriz bir altımızdakine:
-Ümit Hanım, yaşama dosyasını getirin bana
Sevgi sözcüğü çizili bir yazı olacaktı içinde hani
Yeri yoktur diye memuriyetin dilinde
Arşive kaldırılmıştı bir eylül gününde.

Saate bakarız durmadan kör bir hareketle bilinçsiz ve bıkkın
Sevilmeyen bir konuk gibi zaman oturur bileklerimizde
Gitmeyi bilmez bir türlü hantal gövdesiyle gün.
Konuşmaya başlarız sıkıntıdan, ilgisiz kopuk rastgele
Bir avuç ölü sözü uzun uzun çiğneyip dururuz ağzımızda;
Hayat pahalılığı, ev işleri, yeni alınan giysiler
Hükümetin gidişi, akşamki konuklar, yemek türleri
Yaramazlıkları çocukların, televizyondaki film...
- Evlendik evleneli şekerim, okuyamıyorum
Zaman kalmıyor ki işten, hem kitaplar da çok pahalı...
Bozuk bir plak gibi günlerin bu tekdüze tekrarında
Büyürken ömrümüzün güneşe çıkmamış boşlukları
Öldüğünü duyarız acıyla içimizde bir yerlerde
Yaşama sevinci veren o eski, o ince duyguların.

Ve akşam al atlı bir şehzade gibi gelir
Düştür kurtuluştur sokaktır sevinçtir...
Yollar yürüyüşümüzden tanır bizi, kekeme ve aceleci
Çarşılar camlara düşen ezik bakışlarımızdan.
Rüzgârdan ve gün ışığından kamaşır gözlerimiz
Giysilerimiz ele verir kimliğimizi, yıpranmış ve temiz.
Aklımızda borçlardan ve ihtiyaçlardan sıralı yüzlerce soru
Katılmadığımız bir şarkı gibi gün biterken eşiklerde
Evler sıkıntımızın sürdüğü bir başka memuriyettir.

1985

HAZIR YAŞAMAK

Ne çıkar unuttuysak konuşmayı
İnsan ilişkilerinin incelikli diliyle
Tanımayı öğrendik ya birbirimizi
Uzaktan uzağa
Kullandığımız eşyalar
Ve davranışlarımız üzerine
Yorumlar yaparak kendimizce.
Kol saatimizin kordonundan örneğin
Kolyemizin taşından, giysimizin dikişinden
Çıkıyoruz ya kişilik yapımızı
Sigara içişimizden, çatal tutuşumuzdan.
Ne çıkar yararı yoksa da
Gün günden soframızdan eksilen
Sevgilerin sürmesine
Ve doğmasına ince dostlukların
Öğrendik nasılsa yaşamayı
Eşyaların sultasında soğuk
Bir kendini beğenmişlik içinde
İlgisiz kişiliksiz içtenliksiz...
Bir katkısı yoksa da mutluluğumuza
Biliyoruz ya artık
Hayata ilişkin pek çok şeyi
Bir anlam katmadan kendimizce
Bir çaba harcamadan
Kolayından, hazır, ezbere... /

1984

KONUŞ ÇOCUĞUM

Yüzünü ufkuma tut çocuğum
Ben buradan gideceğim
Yüreğim kaldırmıyor artık bu yükü
Evler ağırlığımı taşıyor
Yılların ağından toplayıp düşlerimi
Ömrümü bir su gibi yollara dökceğim.
Kimseler anlamak istemeyecek biliyorum
Bunalmış bulutların bu sırasız sağanağını
Bir sen varsın güvenilebileceğim
Bilen anlayan bağışlayan
Gökyüzü kadar engin
Elini alnıma koy çocuğum.

Yıllardır yankısız aynalara
Düşmekten aşındı yüzümün çizgileri
Sesim yitirdi sevincini
Örselendi dilimin inceliği
Yanlış yüreklere söz düşürmekten.
Odalar odalar odalar...
Emdi ömrümün ışığını, köreltti
Tedirgin bir gölgeye dönderdi beni
Yüzünü yoluma tut çocuğum
Ben buradan gideceğim
Dağıtsın sesinin buğulu rüzgârı
Dünyayı daraltan bu yapışkan sisi
Üfle soluğunu yüreğime
Konuş çocuğum.

Susan bir türküyüm nicedir
Evler çarşılar içinde
Duruşum gurbet yürüyüşüm el
Gülüşüm hayat kırgını, kapalı, yarım
Kederim uzak insanlara...
Yaşamak bu iğdiş göklerde buruşuk
Yağmuru alınmış bir güz bulutu
Al, rüzgârının mavi kanatlarına
Beni ülkene götür çocuğum.

1985

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

PH.D. THESIS
BY
[Name]
SUBMITTED TO THE FACULTY OF THE DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
IN CANDIDACY FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
CHICAGO, ILLINOIS
[Year]

THESIS ADVISORY BOARD
[Name]
[Name]
[Name]
[Name]

THESIS DEFENSE BOARD
[Name]
[Name]
[Name]
[Name]

THESIS COMMITTEE
[Name]
[Name]
[Name]
[Name]

THESIS READING BOARD
[Name]
[Name]
[Name]
[Name]

THESIS READING BOARD
[Name]
[Name]
[Name]
[Name]

*Gökyüzü açık da olsa kapalı da
İnsan sevmedikçe onu göremez*

Paul Eluard

ÇÖZÜM

Yüzünü uzak tut biraz
Dünya geçiyor olanca görkemiyle
Göremiyorum

Yüzünü yakın tut biraz
Dünya geçiyor olanca görkemiyle
Tat alamıyorum

1985

UNUTUR MUYUM...

Unutur muyum, unutur muyum
Yüreğimin ince tülbentlerinden
Titreyerek süzdüğüm o büyülü rüzgârı,
O mayıs göğünü, ilkyaz parkını,
Hüznü bile gülümseyen bir güle çeviren
O lekesiz çocuk güzelliğini
Unutur muyum.

Yapraklarda ışıık dallarda esinti
Gibi inceden gezinip insanlar içinde,
Dünyanın en güzel dilinde en güzel söze dönen
O bilge düşünceyi, körpe duyarlığı
O konuşan usul dalgınlığı
Unutur muyum
Yaşamın eksiğini şiirle gösteren...

İlkyazların ve parkların bile
Yumuşatıp güzelleştiremediği
Ezilmiş kadınlara takılıp kirpikleriyle
Üzgün ve öfkeli,
"Yarım kalmış bir şiir bunlardan tamdır"
Diyen o yaz buğusu kızı, içli türküyü
Unutur muyum, unutur muyum...

1985

ÇAĞIRAN ÇİZGİ

Süzme bal kıvamında, akarsu arılığında, yağmur duruluğunda, yıkanmış ten kokusunda, taze toprak diriliğinde, ilkyaz yeli serinliğinde, yaz güneşi yakıcılığında, köpüren süt uçuculuğunda, düş tadında, gülüş aydınlığında, gece gizeminde, iç sızısında, umut yoğunluğunda, içtenlik inceliğinde, bıçak keskinliğinde, güvercin uçuşunda, yıldız uzaklığında, dokunuş yakınlığında... ne varsa kısaca, insan yüreğine heyecan veren ve o denli kısa olan; öylesine alıp götürülen bir ıfık çizgisinin, belli belirsiz, bir görüp bir yitirdiğim; bu kara günlerimin ortasına çiy taneleri gibi serin, düşüp düşüp uçuveren, gerçeğin can bunaltan sarı sığıyla..

Katlansam kalbim, uysam aklım dayanmıyor bu çizginin çağrısına...

1984

ÇOK DEĞİL Kİ

Yüreğimde büyüttüğüm gül güneşe çıkamaz
Yüreğim o gülü büyütmezse ışıyamaz.

Günüm seninle başlasın istemiştim
Çok değil ki...
Bir içten gülüşünle ışısın gecem
Uzun suskunlukların dilsiziydim
Sesin aksın istemiştim dupduru
Dağ suları gibi serin
Yüreğimin ölü topraklarına.
Kırpiklerin gölgelesin yüzümü
Gözlerin ömrümün göğü olsun
Demiştim, çok değil ki.

Bir uzun yürüyüş düşlemiştim
Avuçlarının ince çizgilerinde
Öperek ürkek gülümsemeni usulca.
Dünya tepeden tırnağa sen
Buğulansın istemiştim ılık nefesinle
İçimin buzlu camları.
Rüzgârda titreyen dallar misali
-Bilsen unutmuşum nicedir-
Ürpersin tüylerim tel tel her değdikçe
Savrulan saçların solgun tenime.
Çok değil ki, kırılısın acının ayazı
Mutsuzluk dinsin biraz demiştim.

Bin uzun gz geçmiŐti bin uzun hüzün
Sevgi denilen o ilkyazın üzerinden
Yaşamak eski sevincini çoktan yitirmiŐti.
DŐsn istemiştim yüzünün sabahından
mrmn akŐamına bir dŐ inceliğinde
pŐn, dudağında çiçeklenen çiy taneleri.
Çok değil ki, çok değil ki diz kp
GŐsnn köpüren pınarlarından
İeyim istemiştim hayatın can suyunu
AĞzının pembe ufuklarında soluklanarak.
Bir dem barışık olsun can ile ten demiştim
Bir dem iliklerimde duyayım yaşamayı
Uyumun mutluluğunu sende bularak.

1984

ADINLA YER DEĞİŞTİRİYOR

En ince yerinde sözün, en içten
Gülüyorsun ya hani köpük köpük
Binlerce pencere açılıyor içime
Her camında bin altın güneş esen.
İplikince bir ışık yağmuruyla
Yıkıyor yüreğimin el değmemiş yerleri
Bir ilkyaz göğü gibi sen öyle uzak
Güzellikler içinde dupduru gülümsedikçe.

Aklım dil vermez düşüncelerin
Umarsız ufuklarını okşayıp geçiyor
Doluyor iç denizlerime, unutulmuş,
Duyguların büyüğü rüzgârları;
Sularım yüzünü yansıtmaktan mutlu
Ürperiyor sesinin titreşimleriyle.
Adınla yer değiştiriyor içimdeki keder
Daha bir seviyorum yaşadığım günü.

Ey sabahın sevinci mutluluğun imgesi
Solgun umutlarıma düşen taze çiy tanesi...
Eksilmesin ömrümün saklı sularından
O düş inceliğinde öpüş içtenliğinde
Gülüşünün yüzünde gümüşlenen aylası.
Sevgisiz mevsimsiz bir donuk zaman içinde
Aldığım tek soluk yaşadığım an oldun
Seninle anlam buldu nesnelere dünyanın.

1984

KAR YAĞIYOR YÜZÜME
O GÜNDEN BUGÜNE

Kar yağarken öptüm dudaklarını
Dudaklarını mı bulut aklığını mı?
Yoksa bir sevginin incecik
Gülümseyen yumuşaklığını mı?
Öptüm kar yağarken, yüreğinin
Yüzüme dökülen tüy hafifliğini...

1983

O DÜŞ GEÇESİNDEN

Sesin sesime karıştı, eridi
Doyumun en esrik noktasında titrek
Tenin sindi tenime
Soyulmuş söğüt dalı
Su basmış çimen kokusunda
Kanat vurdu kanımdan sevginin can kuşu
Devindi bir zaman gözlerinin göğünde
Yorulup kondukça ince kıvrımlarına
Mutluluğa yumuldu her sefer kirpiklerin.
Aynasında uyumun gülümseyen aylası
Süzdün uykularda rahat
Kayboldu güzel yüzün kalbimin derininde
Ilık nefesini alıp verdim günlerce
Kimseler görmedi ağzımda açan gülü.
Sevinç mi hüznün mü seçemediğim
Tanımsız duyguların tadıyla
-Eğri hançerler gibi içimde gezinen-
Şimdi binlerce imge o düş gecesinden
Hepsi seni çağırıştırıp
Hepsi seni biçimleyen..

1984

EKSİLMESİN İMGEN

Bana verdiğin mutluluğu
Paylaşacak kimsem yok
Sevincimi içimde
Ve yalnız taşıyorum.
(Biliyorsun ya
Susarak yaşamak zorundayım seni)
Bu yüzden gecelere ve sözcüklere
Bölüyorum ağırlığını
Yüzünü gözbebeklerime çiziyorum
Kırık kalemleriyle kirpiklerimin
Baktığım her yerde seni göreyim
Ve eksilmesin diye imgen
Uykularımda bile
Ömrümün evinden
Sır vermez derininden kalbimin.

1984

RÜZGÂRINI ÖZLÜYORUM

Bırakıp gittiğin zaman
Dünya terk ediyor beni
Bir garip duyguyla öyle
Yapayalnız kalıyorum
Kısa sürüyor verdiği esenlik
Kuşkular ikircimler içinde
Başlıyor bekleyişin işkencesi
Hiçbir yere sığamıyorum
Hele bir de uzadı mı arayışın
Unutulmak korkusuyla tedirgin
Tükeniyor kalbimin direnci
Aykırı sularda bungun
Bir çürük tekne gibi
Rüzgârını özlüyorum.

1984

EĞME KIRPIKLERİNİ

Eğme kirpiklerini gönlüm dolaşıyor
Dilime garipsi bir tutukluk yapıyor
Gözlerim susuyor yüzünde göz göz
Başımda bir koca kent uğultusu
Eğme kirpiklerini ayrılık yaklaşıyor

Durup dururken eriyor yakınlığın
Araya bilmediğim yollar düşüyor
İpislak dönüyorum bir uzun dalgalıktan
Soluk soluğayım soğuk odalarda
Eğme kirpiklerini yüreğim üşüyor.

Gözlerimde salkımsaçak turna bulutları
İçimden incecik türküler geçiyor
Uzak yalnızlığımda beni bulacaklar
Beni ısıtacaklar kesme aydınlığını
Eğme kirpiklerini gözlerin geçiyor.

Bir ikindi serinliği kaldı elimizde
O bitmez bildiğimiz günler bitiyor
Şu sıralı kirpik izi yüzünde tel tel
Şu incecik gölgeler akşamın ucudur
Eğ ki kirpiklerini ayrılık başlıyor.

1981

TIRNAKLARIMI YİYORUM

Tam da akşam üzeri gidiyorsun alıp aklımın aydınlığını batan günle birlikte, ince hüznler içinde alacakaranlığı eliyorsun yüreğime susan göğün. Gölgelelerin uzanıp korkular içinde yalnızlığı öptüğü bu öksüz saatlerde; tam da özenle kurup sakladığım o en güzel sözü söyleyecekken gidiyorsun. Yaşanmış ve yaşanmamış ne varsa sana ilişkin, dünya kadar bir yumruk olup oturuyor boğazıma. Sıcakla soğuşun aykırı yol ağzında; hevesle düş kırıklığının, bekleyişle bitişin birbirini yediği karmakarışık duygular içinde kaskatı kalıyorum. Işıkları yanıyor bir bir karanlığa batan evlerin. Geçerek bırakılmışlığımın başucundan telaşlı adımlarla usul usul eksiliyor sokaklar. Günüm kördüğüm oluyor. Geceyi çözemiyorum. Ay ışığı gümüş bir hançere dönüşüyor karanlığın elinde, çizip çizip kanatıyor anıların suskun yüzünü. Buz gibi sular sızıyor ürpertiler içinde tenimden hücrelerime. Acılaştıkça acılaşıyor ayrılık. Tırnaklarımı yiyorum.

1984

TUTUŞMAK ÜZERE YENİDEN

Sızıyor sessizce kendi derinine
Çıkışını bulamayan sular.
İnsan aynı türküyü aynı içtenlikle
Söyleyemiyor ki uzun zaman
Böyle karşılıksız yankısız
Değişiyor usul usul eski duygular.
Biliyor musun kalbim artık
Bir kuş gibi çırpınarak pencere önlerinde
Titrek kanatlarıyla umudun
Düşmüyor bekleyişin hayal camlarına
Gelmene yakın saatlerde.
Hayat dolduruyor her boşluğu kendince
Bir başka başlangıçla
Tutuşmak üzere yeniden
Pembe üfleleriyle bir ince soluğun
Soğuyor acılar bile..

1984

DOKUNUR MUYUM..

Dönsem geriye bir gün geçerek kendimi
Kendimi, seni ve bir ömrün
Unutuşlarla örtülü uzak yollarını
Bir akşam sularda bulur muyum yankını...
Ağaçlar gölgeler içinde bir park eskisinde
Elenirken güneş üstüme inceden
Uzansam, rüzgâra takılmış bulutuna
Dokunur muyum?

1985

YÜZÜM İÇİME DÖNÜK

1/ bir iç çekiş kadar sürdü

Seni, sıkıntılarımın bulanık
İçedönük aynalarına yüreğimle çizdim
Öyle yalnızdım ki...
İpek teli gibi bir hüznün ağıyordu
Turuncu atlasından göğün
Akşamın ve anıların kıyılarına
Oturup
Adına bu küçücük şiirleri yazdım.

Sen ey umudumun ıssız sevgilisi
Yanılmış duygularımın yalan çocuğu...
Bir iç çekiş kadar sürdü, bir dalgınlık
Düşlerimin
Düşlerimin o mavimsi ilkyaz mutluluğu.

2/ gözlerin düşer aklıma

Yüreğim yalnızlıktan üşüdükçe
Bu ağır yükten bu iç çöküntüden
Üşüyüp yorgun düştükçe yüreğim
Kendime görünmez sıkıntılar büyütürüm.
Ne senin o dilsiz uzaklığın
Ne benim bu rezil gerçeğim
Bir çift kanat kesilir gövdem
Çıkar gelirim; esmerliğine senin
Günüşiği giyinmiş o sıcacık tenine.

Akşam yüzüme yüzüm sulara
Bir korku gölgesi gibi vurdukça
Düşlerine sığınırım senin, aydınlık
Anılarına...
Gözlerin düşer aklıma, kirpiklerin
Saçların avuçlarıma
Alırım, tel tel sarınır
Isınır avunurum...

3/ şimdi sen gelsen

Şimdi sen gelsen
Dağ suları gibi incecik
Kırılıp dökülen
Uçarı gülüşünle sen
-Hep öyle hayata barışık-
Çıkıp gelsen...

O bengi sularda ben
-O serin, o gökçe mavilerde-
Şu büyük kent yorgunu
Örseli, kırgın
Lime lime yüreğimi
Dinlendirsem...

Bir daha hiç mi hiç
Gitmesen....

4/ bir mutlu yanılısama

Ya dünya seninle dolu
Ya ben
Bir mutlu yanılısama ki bu
Gün boyu gözlerimden
Eksilmeyen

Ne yana çevirsem başımı
Ne yana dönsem, her seferinde
İncecik bir dal
Boyuna benzeyen
Ayrılır usulcacık yüreğimden.

5/ yaşamak isterdim

Hayatı engin bir gülümsemeyle
Karşılama isterdim.
Yüreğim sevmenin ufuk çizgisinde hayran
O biraz olgunluğu, biraz mutluluğu
Andıran geniş bir gülümsemeyle.

Hayatı seninle yaşamak isterdim.

Bir acının izini sürdüm durmadan
Aydınlık bir gelecek adına.
Geçmişte kalanı kitaplardan aldım
Yaşadığımı koydum üstüne
Hayatı bir yoğun acıda kavradım

Seni acılardan uzak isterdim.

1981

BİR ÖZLEMİN İZDÜŞÜMÜ

Eğri çizgiler dalgın
İki kaşım üzerinde
İki kaşım üzerinde bir ağrı
Gözlerim yanıyor günlerdir
Gözlerimde bir yangın.

Bir yanım gündelik şeyler
Evdir ekmektir
Yaşadığım kaskatı;
Bir yanım olmadık türküler söyler
Yoldur özlemdir
Benim en güzel düşlerim
İçimde kaldı.

Bir yerlerim eksiliyor günlerdir
Bir yerlerim eriyor
Günlerdir başımda bir esrik bulut
Ben süt mavilerde umarken günü
Aykırı sularda akşam oluyor.

1980

RAHAT DEĞİLİZ

En güzel çağrılara
Olumsuz bir yanıtız.
Aykırı gitmeseniz
İstemez miyiz?

İçimiz ikircikli
İnce ayrıntılarda.
Yakınız diyorsunuz
Ya şu uzaklık arada?

Geliriz yine de
Ara sıra, incelik
Tedirgin konuşmalarda
Bir sıkıntı incecik.

Gözümüz kapılarda
Kaldıkça daralır içimiz.
Gitsek kırarız korkusu
Kalsak rahat değiliz.

1979

GÜNÜN BİTİŞİNİ SEYREDİYORUM

Alnımı dayayıp camlara
Turuncu bir yangına, ayaklanan anılara
Dayayıp alnımı akşamlara
Günün bitişini seyrediyorum saatlerce
Gözlerimi kırpmadan başımı çevirmeden.
Bir gün –diyorum– kısacık bir gün
Nasıl da benziyor, insanın
Bütün bir ömrüne...

1982

BİR ADAM

Onu ben bir kahvede gördüm
Yüzlerce kahvede, binlerce
İşsiz insanlardan biriydi.

Yeşil masalarda kirli
Dumanlar içinde bir ince düşünce
Gözleri buğulu / camlarda dalgın

Sinmiş silinmiş suskun
İçinde kim bilir hangi güzden
Yaprak dökümü bir gün

Usunda yüzlerce yüz
Sorular sorulara değerek büyür
Elleri yüreğinden tedirgin

Kapılar açıldıkça gözleri yalım
Umuttur çarpar yoksulluğuna
Yüreği ellerinden yorgun.

Dönüşü evlere ölüm
Düşleri bir günün eteklerinde
Uzanır gecelere bir adam kırgın.

1980

ÇALIŞAN BİR ANNENİN SABAHI

küçük Pınar'a hüznle

Suda halkalar gibi yayıldı
Gün boyu yüreğimde yüzü
Ve sözü kulaklarımda kızımın
Üzgün bir gülümsemeye
Ayrılırken sabah
Söylediği...

– Sen benim akşamsefamsın
Biliyor musun anne...
Güneşle birlikte biten bahçelerde
Böyle her sabah, her sabah yeniden
Yitirip rengini sessizce
Sevincini bir düş gibi gecelerde
Bitecek korkusuyla yaşadığım...

1984

GEÇTİ ÇOCUKLUĞUMUZ

Ayrı sokaklarda oyunlar kurduk
Başka başka çocuklarla.
Belki birbirinden biraz uzakta
Ama aynı coşkularla sorumsuz
Geçti çocukluğumuz.

Anlamı bize uzak
Yasakları yaşadık.
Gündüz gerçeğimiz gece düşümüzdü
O bir türlü geçemediğimiz
Oyunları uykulara taşıdık.

Sonra duygularımızın
Toy kanatlarında bir deli rüzgâr
Uçuverdik ergenliğin göklerinde
Ki başımız üzerinde
Gümüş yıldızlar.

Aktı bir yamaçtan incecik sular
Adını adımın yanına yazdılar...

1980

UNUT ÇOCUK GÖNLÜM UNUT

Önceleri ne çok özen
İnce giyim şık beden
Gider gelir adım başı
Aynalara düşer insan.

Ya bir pantol ütüsünde
Ya taranmış saç izinde
Taşar dışarı uçarı
Körpe gençlik duyguları

Gözler her genç kızı gizli
Çeker kendi boşluğuna
Deli gençlik akar gönül
Bir sevginin su yolunda.

Yollar çarşılar içinde
Parklar bahçeler içinde
Uçar bir uslanmaz umut
Başı bulutlar içinde

Yaz yağmuru kış güneşi
Öyle çabuk öyle birden
Geçer yıllar geçer zaman
Umutların üzerinden

Solar yine yalnızlıkta
Açan imge çiçekleri
Sokaklar bir bozgun yeri
Ezer en güzel düşleri

Yapayalnız gecelerde
Gizler evler acıları
Çıkıp gelse ya nerede
Masalların düş güzeli

Önceleri ne çok umut...
Unut çocuk gönlüm unut
Giden gümüş günler şimdi
Bir mavide gökçe bulut.

1981

YIKANIN SEVGİLİ ÇOCUKLAR

Halise ve Nurdan'a

Yıkanın sevgili çocuklar yıkanın.
Bilge bir dede gibi olgun ve yumuşak
Dünyaya sevgiyle gülümseyen
O altın güneşlerle yıkanın.
Dudakları teninizde sussun
İnce ürpermelerle gezinip içinizde
Öpüşlerden büyülü yaz rüzgârlarının.
Sulardan hayatın duruluğunu alın
Mavilerden mutluluğun rengini.
Oyunlar yorgunu pembe bebekler gibi
Düşlerin eşiğinde uçuk ve süzgün
Bırakın yüreğinizi dalgaların beşiğine.
Süzülsün tırnaklarınızdan saçlarınızdan
Kumların anne kucağına
Kentin, insanı kendinden bıktıran
Üzüntüsü ve gürültüsü...
Ömrünüz en yüce bağıştır size
Yaşamak bir büyük sanat
Duyun coşkusunu iliklerinizde
Mavileşin güzelleşin arının
Yıkanın sevgili çocuklar yıkanın..

1985

ÖMRÜM GÖLGELENDİ

İncecik bir su gibi aktı ömrüm
Ellerimin arasından gözlerimin önünden
Aktı aktı eksildi..

'Canı tene aşılaman' ne varsa
Yaşama sevinci adına
Düş gibi gülüş gibi aydınlık
Yazdan ılık yelden hafif yumuşak
Bir acemi öpüş gibi buluttan ak
Ne varsa bir bir
Tadı mutluluğa benzer
Akıp gitti akan ömrümle beraber
Düşlerimin ardından gerçeğimin önünden.

Rengi sulara kendi dağlara
Hüznü bir incecik sızı olup akşamlara
Düşen bir gün gibi ömrüm
Ömrüm gölgelendi...

1982

BİRAZ DA ÖLÜMÜ DÜŞÜNÜN

Ölüm her şeyi bitirir bir gün
Biraz da sevgi biriktirin
Ölüm her şeyi bitirir bir gün
Kalbinizden katılığı silin
Ölüm her şeyi bitirir bir gün
O gül çocukları sevin güldürün.

Yaşamak sevgilerden alır gücünü
Eğilin biraz da sevgilere eğilin
Silin bencilliğin kara kirini
Kalbinizin aynasından
O çok derinlerde yitik
Temiz yüzünüzü görün
Bir kez olsun, şöyle bir kez
Yunun bengi sularında
Işıl ışıl sevgilerin
Birazcık da duyguların
Uçarı sesine uyun.

Ölüm her şeyi bitirir bir gün
Kimseleri, kimseleri incitmeyin.
Ölüm her şeyi bitirir bir gün
Ömrünüz size bir kısa oyun
Ölüm her şeyi bitirir bir gün
Ardınızda güzel anılar koyun.

Sevgiden başka her şeyi
Her şeyi bitirir bir gün
Biraz da ölümü düşünün...

1981

ŞİİRDEN DE HIZLI

İçinde zaman ölüleri çocuk ölüleri
düş ölüleri
Ey ağzında ülkesinden kesik bir dil taşıyan
Sesi bedenine gömülü...
Bu yaşamak tufanı ki şiirden de hızlı
Bitiveren gerçeğin bulanık toprağında
Nereye götürür bizi koparıp kendimizden
Böyle binlerce uçuk imgeyle
Sancılı, suskun, sarsılarak
Bir çığlık çağlayanı gibi savrulup
Ömrümüzün kapalı ırmağında
Nereye, böyle
Dingin denizlerin dinmez özlemiyle..

1984

CHAPTER I
THE EARLY HISTORY OF THE UNITED STATES

The first European settlers in North America were the Spanish, who discovered the continent in 1492. They were followed by the French, the Dutch, and the English.

The English settlers in the eastern part of the continent were the first to establish a permanent settlement. They were the Pilgrims, who came to the Massachusetts coast in 1620.

The Pilgrims were a group of English Puritans who had fled their home country because of their religious beliefs. They were looking for a place where they could practice their religion in peace.

They found a small island off the coast of Massachusetts. They called it Plymouth. They lived there for a year, and then they moved to a larger settlement in the same area.

The Pilgrims were joined by other English settlers, and the colony grew. They were helped by the Native Americans, who taught them how to grow crops and how to live in the new land.

The Pilgrims were successful in their new home. They were able to grow crops and to live in peace. They were the first of many English colonies in North America.

Other English colonies were established in the same area. They were the Massachusetts Bay Colony, the Rhode Island Colony, and the Connecticut Colony.

The English colonies in the eastern part of the continent were the first to develop. They were able to grow crops and to live in peace. They were the first of many English colonies in North America.

The English colonies in the eastern part of the continent were the first to develop. They were able to grow crops and to live in peace. They were the first of many English colonies in North America.

The English colonies in the eastern part of the continent were the first to develop. They were able to grow crops and to live in peace. They were the first of many English colonies in North America.

The English colonies in the eastern part of the continent were the first to develop. They were able to grow crops and to live in peace. They were the first of many English colonies in North America.

The English colonies in the eastern part of the continent were the first to develop. They were able to grow crops and to live in peace. They were the first of many English colonies in North America.

The English colonies in the eastern part of the continent were the first to develop. They were able to grow crops and to live in peace. They were the first of many English colonies in North America.

YOLCULUK*

(Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü-1987)

* *Yolculuk*: 1. Baskı: 1986, Yarın Yayınları; 2. Baskı: 1994; 3. Baskı: 1996; 4. Baskı: 1998; 5. Baskı: 2001; 6. Baskı: 2004; 7. Baskı: 2008.

REVIEWS

1998-1999

REVIEWS

*Bir uzun yürüyüşün
Gelmiş gelecek tüm yolcularına
Ve üç insan güzeline dünyanın
Üç iyilik ipeğine
Bu yolda tanıyıp bu yolda sevdiğim.*

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

Bir Şiir Öncesinde

Ben bir şiir öncesindeydim
Bütün hasretiyle Nâzım geldi
Öptü sözcüklerimi birer birer
Memleket kesilmiş dudaklarıyla

Başında And Dağları'ndan bir kar bulutu
Rüzgârı kan ve kardeşlik kokan
Neruda geldi Şili'den
Kocaman gövdesiyle sevgiler yumağı

Lorca ansızın öldü
Bir İspanyol dansı gibi incecik
Akıtıp ömrünü Granada toprağına
Şiirin ve şarkının sonsuz yatağında

Ritsos kurtardı Yunanistan'ı
Yenip veremi ve faşizmi
Küçücük sularından günlük hayatın
Büyük denizlere ulaşan gücüyle

Sürgünlerden sevinçlere eğriler çizerek
Dize dize bir ozan
Gördü gerçeğe dönüşünü şiirinin
"Döndü Havana'ya Nicolas Guillen"

Ve İstanbul geldi, bir halk şenliğinde
Gömmüş otuz dört ölüsünü mayıs mavilerine..
Seslendiler bir şiir öncesinde verip el ele
Bütün iyi ölüerimle ölümsüz soy şairlerim:

Unutmak kolaydır suçlamak kolaydır
Aslanan beslenip bir gül fidanı gibi
Yaşamın yapraklarıyla geçmişin toprağından
Bir gün bile yitirmeden bulutlar içinde
Güneşin yolunu
Geleceğı güller sunmaktır
Geleceğı güller sunmaktır...

YOLCULUK

I

O zamanlar gökyüzü biçilmiş buğday kokardı
Çiğnenmiş üzüm, mısır püskülü, bostan yaprağı
Toprak kokardı insan emeğiyle yoğrulmuş.
Rüzgâr serin sesli konuğuydu evlerin
Bulutlardan ağaçlardan saçlardan süzülen
Bir dirim duygusuyla doldururdu odaları
Yağmur ikinci adıydı akşamların
Günün yorgunluğu üzerine dökülen
Bir düş inceliğinde akardı sular arklarda
Dilde uzaklık türküleri tutuşturarak.
İnsanlar bir soru imi gibi girip çıkarlardı
Geçimin dar kapılarından
Alın teri umut ve kaygıdan örülü
Mutluluk toprağın ve güneşin eline bakardı.

O zamanlar dünya küçüktü ve insanlar
Kardeşlik kokardı yardım duygularıyla
Paylaşmak, bir sevinci ya da güçlüğü
Bir karşı koyuş biçimiydi hayata.
Birbirine benzerdi evler, toprak dam
Beslenen hayvan, çocuk sayısı, daracık camlar...
Bir sır gibi gizlenirdi güzellik büyüdükçe kızlar
Erkekler şapkalarının siperinde geçerdi sokaklardan.
Aynı yalın dili konuşurdu yaşlılarla çocuklar
Dingin bir gölle bir akarsuyun dostluğunda.
Sevgi bir düş gülüydü bitişik avlularda
Sessizce serpilen, bunalmış ve utangaç
Evlilikle koklanırdı ancak ve solardı daha ilk yaz.

Birbirine benzerdi
Mevsimlerin bahçelere getirdiği renk
Evlere getirdiği telaş, sevinç, keder..
Yaşamak ağır bir suydu, zamanın
Ve toprağın derin ırmağında
Sürükleyerek bir nice hayatı ince kıvrımlarında
Akar, akardı...

II

Bulutlara çobanlık ederdim ben o zamanlar
Önümde türkü meleyen bir kuzu sürüsü
Yüreğim duygu öğüten bir düş değirmeniydi
Dilimde sulardan ve serçelerden bir ince ıslık
Yükleyip götürürdüm gökyüzünü kirpiklerime
Ay'la sürerdi geceleri güneşle başlayan yolculuğum
Bir giz gibi alırdı aklımı ufukların ardı
Konup kalktıkça her mevsim hareketsiz ülkeme
İçimdeki boşluğu biçimlerdi kanatları göçmen kuşların.
Uzak kentler, büyük sular, adını bile bilmediğim
Irmakların ve yolların haritasını çizerdim toprağa.
Bir de masallar... bir de türküler
İnsan yüreğinin dünyaları yıkayan
O sevgi sağanakları, duygu güzellikleri
Eli hiç eksilmezdi alnımdan söz rüzgârlarının...

Sonra kerpiç duvarların ardı
Lambalardan büyük karanlık
Gün boyu kavrulan toprak güneşte
Uykuların bile alamadığı yorgunluk...
Sonra babamın sesi
Ki korkunun simgesi oldu ömrümce
Akşamlara kadar çırpınan annem
Odalara dolan gönül üzücü...
Sonra ürperen ağaçlar dışarda
Gecenin ve yalnızlığın
Yataklara sızan hışırtısı
Sessizce gerçeğe dönüşü düşlerin...

Bunalır... bunalırdım.

III

Yozgat bir kar kentidir
Sürmeli bir türküdür
Serttir soğuktur küçüktür.
İki dağın dudağına kısılmış
İncecik bir sudur
İçinde zamandan başka her şeyin aktığı...
Güneşi bir nazlı konuktur yazlar içinde
Ömrü çiçeklerin rengi kadardır.
Ağaçları çatılardan yüksek
Avluları evlerinden geniş
Bir rüzgâr kentidir Yozgat
Çam kokuları, bıçkın delikanlılarıyla
Yıllardır kesilmeden esen
Yoksullukla düşlerin iç içe büyüdüğü
Dar sokaklar eğri evler boyunca...

Kadını bir eski zaman resmidir
İşin ve konuşmanın tutkun aynasında
Erkeği odalar dolusu ağırlık...
Duruldukça rengini bulan sular gibi
Çocukların büyüdüğü büyüklere benzediği
Bir taşra kentidir Yozgat
Zor inanıp güç değişen...
Durur zamanın alnında donuk
Bir basma entarinin eteğinde
Soluk, eski desenler gibi...

Günler içinde bir gün
Dokundu parmakları hayatın
Ufkumun bunalan perdesine...
Fırınları sinemaları minareleriyle
Hareket ülkesi bir kent simgesi olarak
Yozgat, girdi ömrüme...

IV

Bana sorular öğreten dost
Bir de sen bulmadıkça doğrular yarımıdır diyen...
Kimi gün bir türkü, kimi gün şiirlerle
Kitaplarla daha çok, giderek kitaplarla
Sabırlı, içten, yalın
Örnekler çıkarıp adım adım
Küçücük bir kentin kapalı hayatından
Bana dünyaları gösteren dost...
Telaşını taşıyorum yıllardır
Konuşurken birbirine vurduğun parmaklarının
Ve içine yüreğini koyup koyup
Ak güvercinler gibi ağzından uçurduğun
O büyülü, sıcak, doğru sözlerinin...

Sesini çoğaltıyorum sesler içinde
Bir tutku gibi geciktikçe büyüyen
İnancının onurunu taşıyorum yıllardır.

V

Akşam sızıyor aralık kapıdan
Aralık kapıdan ayrılık sızıyor
Bir hançer gibi gölgelerin ucunda
Bırakıp aynı saatlerde aynı kederleri
Üşüyen odalarına yalnızlığın
Her gün biraz daha ağır
Anılar sızıyor aralık kapıdan

Yıllar... ki içinde binlerce düş ölüsü
Koparıp götürdü kimlerden neleri...
Sesler, yüzler, yerleri
Bir yara gibi sızlayan dokunuşlar
Her biri bir ömre değer
Yıllar sızıyor aralık kapıdan...

Dayamış duygularını aklının doğrularına
Bir çocuk Drama Köprüsünü söylüyor
Saat Kulesinden dünyaya açılan yolda.
Ne kadar uzak sesi şimdi, ne kadar yakın...
Işığı gölgeler içinde mahzun
Bir güneş sızıyor aralık kapıdan.

VI

O zamanlar büyük kentlerin varoşlarında
Hayatın dengesini tartan öğrenciler vardı
Taşralı yüreklerinin tedirgin terazileriyle.
Öfkeye benzerlerdi biraz, aceleci sert tatlı
Sevgi kadar yumuşak, yoksulluk kadar katı
Yürüyüşleri önemli, susuşları anlamlı
Birer düş damlasıydı duruşları rengini evlerden alan
Sözleri alışılmış görüntülerin örtülerini aralardı.
Bir köprü kurup sorulardan hemen kendilerince
Bilinen iki şey arasında
Sular gibi akıp altından, üstünden rüzgâr gibi geçerek
O masal ülkesinin kapılarını çalarlardı
İnançları kadar yalın kılıcıyla yanıtlarının
Boyları ırmak kıyılarında serin söğüt dallarıydı.

O zamanlar uzak taşra kasabalarında
Akşamlar birer kara buluttu
Ölümü yedeğine almış ajans haberleriyle.
Korkunun ve bekleyişin bunalttığı evlerde
Yüreklerinde merakın ağır yüküyle insanlar
Günde bin kez gidip gelirlerdi
Yaşamla ölümün bıçak sırtı sıratında.
Ölenler, arananlar, yakalananlar...
“Gerçek oğlu, Düş’ten olma, 1950 Dünya doğumlu...”
Bir metal ses, yitirmiş insan sıcaklığını
Okur, okurdu...
Rahatlatırken nice insanı acı bir sevinçle
Söylenen her isim
Bitişik evlere düşen yargısız bir kıyametti...

VII

Ey gece sokaklarına sabahın resmini çizen
Ey gülüşün ve ay ışığının gümüş çocuğu
Yaşlanan yolcusu artık uzun yürüyüşün
Ey sözleri halkının kalbini içeren...
Yağmur çürüttü o afişleri çoktandır
Bir suçlu gibi susturup renklerini
Sürükleyip götürdü o türküleri rüzgâr...
Hani o, güneşini eğninde taşıyan
Bir ulu geleceğin altın kalemini
Batırıp batırıp ömrüne ve geceye
Kenti süslediğin...
Birinde bir ölümsüz yüz ölüme inat
Birinde düğün eden sözcükler
Yaşamak ve direnmek kıvamında...
Yok artık, gömüldü anıların göğsüne
Közünü küllerinde saklayan bir ateş gibi
Şimdi her şey duruk örtüsünde zamanın...
Duvarlarında boydan boya
Büyük şirketlerin reklam afişleri
İnsanı silahsız vuran bir yasal suç
Şimdi kent, sana yasakladıklarıyla
Ölü, çirkin ve kirli...

VIII

Ve günü geldi, hayatın yüreğinden
Dünyaları iyileştiren bir ince sızıyla
Fıskırdı duyguların ıvecen tomurcuğu...

Takıp ayağına ilk gençliğin güvercin kanatlarını
Akışını alarak çakıl taşlarında çırpınan suların
Rengine ve gülüşüne
O her şeye dokunmak isteği veren
İlkyazların coşkusuyla
Rüzgâr ürpertisinde gökyüzü genişliğinde
Sığarak akıl almaz bir biçimde
Gözbebeklerine gamzelere kulak memelerine
Bir ten sıcaklığı olup soluk soluk
Sevgi, doldu ömrümüze...

Ey bu dünyanın görmüş geçirmiş insanları
Bilirseniz siz bilirsiniz, duyarak yaşadığınız
Ne vardı dilinin ucunda o kızın
Nerelerden alırdı ki suyunu dudaklarındaki ırmak
Aynı ustalıkla akıtarak bir sözle bir öpüşü
Sarmal köprülerinden düşle gerçeğin
En büyük acılara bile katlanma gücü verirdi.

IX

Seni öpsem, gülse bir halk
Seni öpsem, yoksulluk
Utansa verdiği acılardan
Kırılrsa her türlü korkunun kanadı.
Seni öpsem, silinse
Alın çizgilerinden gam
Yürek kuytularından akşam.
Bir sonsuz yağmur yağsa
Aşkın kardeş bulutlarından
Aynı mutlulukla ıslansa dünya.
Ayrılığa kapanmasa kapılar
Odalar üzgün durmasa.
Seni öpsem, buğulanmasa gözlerin
Gülse yaz günleri gibi
İnsanların gölgeli yüzleri.
Kar yağmasa dar yoluna
Kardeşimi koynunda saklamış dağların
Çıkıp gelse alanlardan
Anılardan, duvarlardan
O gencecik ermişler.

Işısa yeniden annelerin yüreği
Çocuklar çoğalsa sevinçten
Çözülse babaların kaşlarındaki bulut.
Seni öpsem, boğulsa
Açtığı acının çukurunda
Yüzü kışlar kadar soğuk
O bilinçli kötülük
Arınsa ömrümüzün kiri, kederi...
Donup kalmasa dudaklarımda
Bir suç gibi, öpüşün
Bencilliği andıran o buruk tadı
Mutluluk dokunmasa çoğul yanıma.
Seni öpsem ve dünya
Kurulsa yeniden
Sevgi kadar yumuşak, zengin ve ak...

X

Ölümün ömrü yok, ölümün yüreği yok
Ölüm çocuk büyütmeyi bilmez
Ölümün evi yok, ekmeği yok, sevgisi yok...

Söndürüyor etinde hasretin acısını
Gömülmüş anıların iç denizlerine
Oğlunu seyrediyor bir ihtiyar
Kendi suretinde.

Buğulanıyor yudum yudum
Akmuş ayrılığın yankısız yollarına
Ömrünü çiziyor bir ihtiyar
Alın kırışığında.

Zaman bir ince yalnızlık nicedir
Hayatın gözeneklerinden süzülen
Bilenip gümüş hançerinde gecelerin
Vuruyor hilal hilal bir mezar taşına.

XI

Biz o çocukları hiç anlamadık
Biz o çocukları tanımadık hiç...

Mavi bir damar gibi kentin gerilen bedeninden
Bir çığlık çağlayanı gibi geniş uzun pembe
Savrulup gittiler de kaç kez rüzgâr rüzgâr
Duyurabilmek için bizim türkülerimizi bize
Bir gün olsun inip aralarına katılmadık
Sesimizi katmadık seslerine...
Korktuk, neden korktuğumuzu bilmeden
Büyük heyecanlardan korktuk, küçük rahatlardan
Uzun yolculuklardan, yakın acılardan
Kurumlaşmış ne varsa güzeli ve geleceği kuşatan
Korktuk hepsinden...
Çekilip böcekler gibi evlerin kabuğuna
Sıkı sıkı sürgüledik kapılarımızı,
Balkonlara çıktık en fazla, camlardan sarktık
Garip bir merakla bakıp arkalarından
Saygılı, şaşkın, küçümser
Karmakarışık duygular içinde bocalayıp kaldık.

Sözleri ulaştı uzaklığımıza perde perde
Tanyerinde yükselen buğusu gibi toprağın
Ama elleri, yürekleri, yüzleri
Sert miydi sıcak mı, dost muydu düşman mı?
Bir gün olsun dokunup kendi ellerimizle
Aklımızla yüreğimizle duygularımızla
Anlamadık...
Uyup yükseklerden gelen bir sesin buyurgan tonuna
Bizim olmayan bir ağızla konuştuk haklarında...

Şimdi düşünüyorum da
Korkmayan yanımızmış o çocuklar bizim
Ama biz korktuk.
Konuşan yanımızmış o çocuklar bizim
Ama biz sustuk.
Düşleyen yanımızmış o çocuklar bizim
Ama biz düşünmedik.
Direnen yanımızmış o çocuklar bizim
Ama biz teslim olduk.

Biliyor musun, güz
Daha bir dokunaklı geçiyor beş yıldır.
Yağmur yağdı bugün, savrulan yapraklar
Sürüklendi bir süre dilsiz sokaklarda.
Bilmem ki, bilmem ki nerelerden
Çıkıp geldiler birden o çocuklar ufkuma
Yedi renkli türküler, bayraklar, pankartlar..
Bir yalnızlık duydum ta içimin derininde
Bir ses sağanağı, bir özlem..
Düşünüyorum da, farkına varmadan
Sessizce, kendiliğinden
Sevmişim meğer onları ben, inanmışım
Katılmışım hatta türkülerine kendimce
Uzaktan uzağa..
Yoksa niye kanasın değil mi
Bunca yıldan sonra sesim
Böyle durup dururken...

XII

Kardeşler, diyordu, kardeşler
Silerek kirpiklerine süzülen heyecanını
Güneşten bile eşit alamıyoruz payımızı
Yağmurdan, rüzgârdan, kardan...
Bir şehrayın gibi başımızın üzerinden
Döne döne geçip gidiyor da mevsimler
Kederinden başka bir şey düşmüyor payımıza.
Öyle bir garip makine ki bu
Ne bizsiz işliyor, ne bizden yana
Bir karşı güce dönüşüyor ürettiğimiz ne varsa
Elimizden çıktıktan sonra
Bir sonsuz uzaklığa / akan bir yıldız.
Mutluluk bir kız gibi sakınıyor kendini
Paranın güvenli korunaklarında
Mutsuzluk üstümüzde inatçı bir alıcı kuş
Hiçbir yere gitmiyor.

Kardeşler, diyordu, kardeşler
Bir çocuk aklı bile yeter
Görmek için bunları
Bir çocuk cesareti, bir çocuk saflığı...
Kaldırın başınızı...
Kardeşler...
 bir çocuk...
 yarın...
Unutmayın...
 susmayın...
 korkmayın...

XIII

İnsan ki anılardan bir buluttur
Hayatın sonsuzluğa akıp giden göğünde
Savruldukça çoğalır çözüldükçe birikir...
Düşmeden son damlası toprağın rahmine
Kim bilir kaç mevsim görür
Kaç rüzgâr geçirir...

XIV

Ölümün de yetmedi kurtarmaya onları
Adınla tutuldukları korkularından
Yıllarca cesedinin üzerinde tepinip durdular.
Konuştular konuştular konuştular...
İnsan doğasının o en güzel
O en yüce yetisini çirkinleştirdiler.
Bir yanlışını alıp senin
Yetersiz akıllarının ucuz kurnazlığı ile
Binlerce doğrunun üzerine örttüler.
Meydan meydan küfrettiler ardından
İnandırmak için herkesi kendi yanlışlarına
Yanıtı yasaklanmış sorular sordular.
Ses geldikçe öfkelençiler
Gelmedikçe kuşkulandılar
Güçleriyle birlikte büyüdü korkuları
En küçük sessizlikten bile ürker oldular.
Kurtuluşu sana saldırmakta buldular
Sana saldırdıkça rahatladı ruhları.
Öyle ucuz ettiler ki her şeyi
Sözü, saygıyı, erdemi
Ölümü bile kirlettiler
Ölümü bile kirlettiler...

XV

Ne mi yapıyoruz

Bunca kuşatma ortasında

İçki sığınakları kadın bacakları hayal oyunları

İliştirip yavan bir günü içdiş bir geceye

Çırpınan istekler çözülen dirençler içinde

Duygular düşünceler

Dünyalar köreltiyoruz.

Ne mi yapıyoruz

Yitirmiş mihrabını zamanın mabedinde

Bütün bir ülke

Yanlış secdelerde eğil eğil

Bunalıyoruz.

XVI

Resmini çizdiğin gibi duruyor kent
Olanca akışına karşı hayatın
Evler mevsimler ömürler boyunca
Kimseler düşlerinin dışına çıkamadı.

Güzelleştirmek için yürüyüşlerini insanların
Ayakkabı boyuyor o çocuklar yine
Omuzlarında evlerin yollara sarkmış zayıflığı
İnce bir eziklik sızıyor durdukları yerlere
Elleriyle seslerinin tedirgin çatlaklarından
Matlaşıyor mavisini tam burada resmin

Dillerinde bir eski bildik rüzgârla
Konuşuyor kendi merkezinde iki genç
Saçları sözlerine karışmış
Gülüşleri gamzelerinde düğümlü
Balkıyıp duruyor yüzlerinde
Yürek çarpıntılarında bir titrek hale.
Hayatı kurtarıyor tam bu noktada
Resmin arılaşmış mavisini

Kadınlar porselen yün ve ruj satın alıyorlar
Kadınlar durmadan bir şeyler satın alıyorlar
Solgun dudaklarını bırakıp sırnaşık tezgâhlara
Kırpık saç boya yedi renkli kokular
Gün boyu mağazalarda devinen bir telaş
Yıpranan yerlerini yeniliyor kadınlar
Üstlerinde aldanışın uçuk sarısı
Bir eksiği taşıyorlar çarşılardan evlere
Senin renkler arasına sözcüklerle çektiğin
O görünmez ince derin çizgide.

Göğüsleri caddeye sarkmış bir sinema afişi
Tutup bir adamı en zayıf yerinden içeri alıyor
İçeri alıyor birahaneler sıkıntı yolcularını
Camiler dünya kaçkını cennet düşşülerini...
Yüzünde yalnızlık arması yayvan hüznler
Terli düş kokuları dinen telaşlar kapanan kapılarıyla
Akşamı karşılıyor kent arabesk şarkılarda...
Polis raporlarında asayiş berkemal!
Bir adam geçiyor günün ufkundan
Günün ve umudun o kırılğan çizgisinden
Bilge bir gülümsemeye örtetek bulanık görüntüleri
Bir güven duygusu gibi rahat ve güzel
Alnında mavi bir serinlik, beyaz bir ıslıkla dilinde...

XVII

Üstümde özlemin hareli giysileri
Dönüşüm yitik bir cennete oldu
Bunca olaydan, aradan sonra.

Sokaklarında kimliksiz insanların
Can incitip onur kırdığı
Adı kirletilmiş bir kent karşıladı beni.
Çarşısı yoksul, günleri تنها, insanı
Bir korku bulutu yolların ucunda.
Çamlığı gömmüş kirpiklerini göğsüne
Ağaçları rüzgârından utanan bir mahzun koru.
Suyu sisli, karı dalgın, duruşu
Zamanın seyrine ayak bağı
Bir kent karşıladı beni kuşkunun kuyularında
Evleri içine çekilmekten küçük
Evleri içine çekildikçe yenik...

Ey adım adım ömrümü dokuyan toprak
Ey onca uzaklardan incele incele
Kalbime akan yollar
Kim bu yabancılar sürmeli teninde senin
Yürüdükçe hoyrat ayaklarıyla şiddetin
Böyle külhan ve düşman
Koynunda yadigâr koyduğum gençliğimi kanatan...
Ben kimim
Cesareti öğrendiğim kapılarda bugün
Çocuğu önünde dövülmüş bir baba utancıyla
Korkuya rehin, ordusu bozgun
Yaralı, yalnız ve suskunum...

Ey rüzgârın kenti, kentlerin talihsizi
Silerse senin çocukların siler yine
Alın çizgilerinden bu siyah derin eğriyi.

XVIII

Çok uzun gözlerinde gölgelendi özgürlüğüm
Uzun bir suskunluğu konuştuk sessizce

Yitik sularında gezdik bendi yıkık bir geçmişin
Yandı dilimiz düne aklımız güne değdikçe

Dudak uçlarında boğuk gecelerin çığlık izi
Sarmaya çalıştık onur yaralarımızı kendimizce

Ağladı mı ne, gözlerinde bir ara
Gözleri kadar iri göller birikti gizlice

Süzülüp sonra dalgınlığından usulca
İndi bir kent meydanına o göller ince ince

Utandım varlığımdan, sanki gizlisine
İzinsiz girmişim gibi gizlice

Döndük duygu bulutlarını bırakıp bir masada
Düşsüz devinimsiz bir uyumsuz gerçeğe

Çok uzun bir suskunluğu, buruksu
Anlayıp konuştuk sessizce...

XIX

İnsan belleğinin ihanete varan unutuşu
Ey yanlışı emziren kör meme
Hayatın kaçınılmaz kusuru...
Kapındayız işte koskoca bir geçmişle
Ölüler diriler düşenler dövüşenler...
Nicedir boşluğunda kimsesiz rüzgârların
Acı çığlıklar attığı cansız alanlar
Doğrular, yanlışlar...
Bir gizli dil gibi öfkenin için için
Derininde büyüdüğü dilsiz suskunluklar...
Kalanlar, kaybedilenler
Ne varsa, kapındayız işte
Tutuşturmak üzere yeniden
Zamanın küllenen yüreğini...
Sun bize inancın duru pınarlarından
Süzülen o eski tadını düşlerin;
Ömrümüzün acemi dallarında
O bir heyecanla telaş telaş açılan
Don vurmuş tomurcuğunu geleceğin...

Yaşamak ölümden üstün, acıdan büyük
Ver bize coşkusunu yeniden
Sesimizi geri ver
Sahipsiz kalmasın özgürlüğün türküleri
Kardeşliğin paylaşmanın sevginin
İnsanı çoğaltan o gönül zenginlikleri...
Zoru seçiyoruz yeniden, inançla, inatla
İyi, doğru ve güzel
Ne varsa "büyük insanlık" adına
Kapındayız işte bir daha
Tarihsin sen
İnsan emeği ve düşüyle yoğrulmuş
Göster bize geleceğin yollarını...

Bir Şiir Sonrasında

Ne sözcükler göverdi elimi değdiğim yerden
Ne dilimden ezgiler döküldü durup dururken
Onları ben bir bir doğurdum
İnancın ağır yükü
Ve bunlu baskısıyla acıların
Çırpınan yüreğimden kıvranan beynimden...

Ankara, 1985-1986

ZAMAN... GEÇEREK

Bir maviden bir siyaha geçerek ZAMAN
Geçerek bir çocuk teninden yaşlı uçuk bir deriye
Dokunup durgun yüreğine büyük suların
Bin bir rüzgârla bir dinmez akışa geçerek
Geçerek kirpikleri ve düşleri arasından
Yüzünü güneşe tutmuş uzun adamların
Yağmurlardan yazlardan parklardan geçerek
Uçarı giysiler içinde telaşlı titrek
Kâküllerden gamzelerden alın çizgilerinden
Geçerek bir ince ağrıya gönül çarpıntılarından.
Akşamlardan bir bozgun, gecelerden külhani
Sabahlardan bir tüy gibi uykulu düşlerle hafif
Geçerek günlerin içdiş ilişkilerinden...
Bir zorbanın onursuz gücünden tiksintiyle
Bulantıyla bir kaypağın yayvan gülüşlerinden
Lekesiz ve zedesiz, geçerek
Sürekli yer değiştiren bir korkunun gölgesinden...

Karaköy iskelesinde sisler içinde
Gözleri ayrılığın menzilinde iki damla yol
Sesine İstanbul karışmış bir kızın
Geçerek gecikmiş sevgisinden kederle...
Yoksulluk bir paniktir oğlum evler için
Bir kar suyudur sızar temelinde sevgilerin
Gün siyah bir tül, gelecek düş bile değildir
Ve geçmiş ağır bir taştır asılır çatısına
Diyen bir babanın bezgin, bilge sesinden geçerek...
Geçerek, kaç yıldır Hanımeli Sokakta
Altın tasında yüreklerinin yudum yudum

İçeriye su taşıyan bir avuç çocuğun
Satırlara vurmuş doygun yüzlerinden...
Ey geceyi biçimleyen sessizlik, ey susuş
Günün döne döne yüze vurduğu lacivert deniz
Ey bir kenti özetleyen plastik çiçekler
Yargıç çüppeleri, uzun topuklar, süslenmiş aldanış
Buğulu bardaklarda terleyen yalnızlık
Ey talih kuşu, naylon torbalara gizlenen geçim
Utancından gündend güne kibarlaşan açlık
Ey bulvarlardan su içmeye inen acemi ceylan
Geçerek elbette sizin de iliklerinizden...

Bozkırın altında karlar altında
Bir keder pıhtısı gibi için için
Kanayan kışlarından kerpiç köylerin
Geçerek, kendi yalnızlığından üşüyen yollarından...
Irmak boylarında yıkanan ırgalanan ağaçlar
Ey buğday başakları, soluklanan toprak
Göçmen kuşları uzak ülkelerin ve mevsimlerin
Ey geceleri yıldızlarla öpüşen dağ çiçekleri
Naftalin kokan danteller dip odalarda
Renk renk işlenmiş genç kız düşleri
Ey büyük bekleyiş, katlanmış duygular
hep aralık duran kapı
Artık ağır ağır sararan umutlar
Elbette, elbette geçerek sizin de hüznünüzden...

Geçerek yeni zaman dervişlerinin
Borsa ve banka tapınaklarından
Yan yana namaza durmuş yalan ve imanla
Eğilip günde beş vakit ezan sesleriyle

Dünyadan varlık için minarelerden geçerek...
Telsiz mesajlarından gizli raporlardan vergi iadelerinden
Uzun masalar ardında kendine hayran
Küçük adamların kasılmış kaypak gövdelerinden...
Geçerek bıçkın küfürlerinden hızlı şoförlerin
Pavyon fedailerinin geceye yakışan güçlerinden
İki kopuk düğme gibi sabaha düşen
Sağılmış memelerinden o kadınların...

Yanlış pınarlardan yanlış sular mı
İçiyorum
Böyle her akşam, her akşam
Kırılan kanatlarından göğün
Dökülürken zaman
Turuncu kederler içinde
Dünyayı siliyorum yudum yudum
Gücenik bir günün aynasından
İçmiyorum ki...
Adı unutmak olan bir beyaz boşlukta
Buluttan bir düşte lacivert bir susuşta
Eriyor perde perde gerçeğin görüntüsü.
Diplerde çözülen bir batık gemi gibi
Vuruyor gecemin başıboş sularına
Hayatın yüreğime yığılan yükü
Bedenim buğular içinde uçuk
İçmiyorum ki...
Ağırlıklarımın kurtuluyorum.

Diyen bir akşamcının titreyen
Parmaklarından dudaklarından
geçerek kirpik uçlarından...

Ey karnına saplı binlerce bıçağın üstüne kapanan kent
Ey gittikçe yozlaşan sağırlaşan ülke
Yıllardır sorgusu dinmeyen düşünce, doğrulanan inanç
Ey rahminde büyüttüğü bebeği kanıyla boğan anne...
Geçerek elbette senin de
Gecesine yıldız yerine gardiyan düşen evlerinden...
Ey ömürleri kendilerinin olmayanlar
Ey düşlerin ve acıların öncü yolcuları
İzleri uzak zamanlara ışıık olan yollar
Ey dünyanın alınına iyiliğın resmini çizen içtenlik...
Bir tek sizin dışınızda
Bir de senin ey ufkun dışındaki ölüm...
Bilmez miyim elbette bu benim yazdıklarımın da
Geçerek üzerinden gökyüzü gibi akışkan ve sonsuz
Bir su hızıyla sızıp iliklerine hayatın
Gün görmüş bir insan güveniyle rahat
Seçip ayıklayarak çürüyenı ve kalanı
Pazardan mal alan bir müşteri dikkatiyle
Tartarak dünyayı inceden inceye
Bir kuyumcu terazisi duyarlığında
Akıp gidiyor ZAMAN, akıp gidecek
Akıp gelmişse nasıl bugüne kadar...

Ankara, 1986

ANLIKLAR

I

Kimseleri istemiyorum
Düşüncelerimde yola çıktığım vakit
Gerçeğin beni bunalttığı günlerde
Dilimden düşürmediğim bir şarkı gibi
Sen ol sesimin konak yerlerinde
Yeter...

II

Yüzün de olmasaydı
Dünyayı yumuşatan o yaz bulutu gülüşün
Günlerim neye benzerdi, ya ömrüm?
Karanlık bir mahzende soluk bir resim
Rutubet, toz ve küf kokuları içinde
Eskir eskir eskirdi...

III

İnsan kendini duymadığı bir günü
Nereye kadar taşıyabilir
Alın çizgisinin sıkıntı çukurunda
Sesinde senin adın
Ufkunda yüzün yoksa...

IV

Bir salkımsöğüde benzetiyorum seni
Uzak, çok uzak kıyıları süsleyen
Kendimi unutulmuş bir ırmağa
Yalnızlığın ufuklarını bütünleyen
Düşmüyor bir gün olsun
Sularına gölgen...

V

Ilık bir esinti gibi incecik
Süzülen bulutundan parmaklarının
Öksüz bir boşluk kaldı avucumda
İçinde ömrümün yaralı yılları
Ve yeni yeni güzelleşmeye başlayan
Ankara çırpınan...

VI

Senin bana gelişin günler içinde
Bir su serinliğidir olsa olsa
İnce kırılışlarla güneşin altın kanatlarından
Ağustos topraklarına dökülen
İçtikçe susuzluğumu artırır gülüşün...

VII

Yanlış bir kapıyım ben
Önünde yanılmış bir çocuğun durduğu
Açılsam acılara değer kanatlarım
Açılmasam--
Simsiyah bir mutsuzluktur duruşum

VIII

Sabah yüzündür, akşam yüzünü dönüşün
Gece, bıraktığın boşluktur ardında
Ve şiir
O ince hilaldir lacivert yalnızlıklarda
Sarınp süzgün ışığına
Katlanmanın türküsünü söylediğim.

IX

"Değişme" diyen sesin kaldı geride
Terk edilmiş evlerde hayal gibi yankılanan
"Sen böyle güzelsin..."

Değişemezdim. Değişmedim.
Ömür sürüyor yine yırtarak yürek zarını
Aykırı soruların o bildik seyrinde
Küçücük bir incelikle ışıklanıp
Düşerek gölgeler içinde
Aldanışın içedönük o gücenik ülkesine.

X

Seni koruyacağım sana bile sezdirmeden
Gökyüzü gibi uzaktan ve beklentisiz
Gereceğim yüreğimi üzerine.
Sevmek biraz da bu değil midir?
İslatmasa da sesini bir daha
Bir isyan türküsü gibi sürdüreceğim yağmurunu
Düşlere ömürler veren o duygu bulutunun...

Ankara, 1985

The first part of the paper discusses the importance of the
second part of the paper discusses the importance of the
third part of the paper discusses the importance of the
fourth part of the paper discusses the importance of the
fifth part of the paper discusses the importance of the
sixth part of the paper discusses the importance of the
seventh part of the paper discusses the importance of the
eighth part of the paper discusses the importance of the
ninth part of the paper discusses the importance of the
tenth part of the paper discusses the importance of the

eleventh part of the paper discusses the importance of the
twelfth part of the paper discusses the importance of the
thirteenth part of the paper discusses the importance of the
fourteenth part of the paper discusses the importance of the
fifteenth part of the paper discusses the importance of the

KİMLİKSİZ DEĞİŞİM*

* *Kimliksiz Değişim*: 1.Baskı: 1992, Başak Yayınları; 2. Baskı: 1994; 3. Baskı: 1996; 4.Baskı: 1998; 5. Baskı: 2001; 6. Baskı: 2004; 7. Baskı: 2008; 8. Baskı: 2009.

THE HISTORY OF THE

THE HISTORY OF THE

İYİLİĞİN İPEĞİNDEN

Ne mi yapıyorum böyle
Cam bilyeleriyle mutlu
Oynayıp duran çocuklar gibi
İşyarak sözcüklerle...
İnsan ömrü kadar eski
Bir o kadar eskimez
Bir tutkunun yanıtı bu.
Çirkin bir kadının gülüşü gibi
Coşkusu yüzüne batan
Dokunaklı bir yağmura
Gökyüzü çiziyorum ince ve derin
O her şeyi güzel kılan
İyiliğin ipeğinden
İpincecik bir dünya
Yumuşak, sevecen, geniş...

1986

ARINMA

Bu yağmur bu sokağı kim bilir kaç kez
Ansızın bastıran konuklar gibi böyle
Kuşanıp bulutların yumuşak giysilerini
Islattı iplikince, çekingen ve gülümser...
Ak baldırları balkonlarda birer buğulu ırmak
Kadınlar topladı telaşla çamaşırlarını
Bir çocuk fırladı odalardan yalınayak
Yüzü rüzgârın ucunda bir sevinç salkımı
Uzattı camlardan saçlarını bir genç kız
Gülerek bulutlar içinden
Sıyrılan güneşler gibi iyimser ve güzel...
Uzun uzun baktı gökyüzünün derinine
Toprağın anıların bir ömrün üzerinden
Gittikçe ağaran yüzüyle bir ihtiyar.
Ağaçlar ayine durdular açık avuçlarını
İncecik iç geçirdi otlar sevinçten
Sığındı pencere pervazlarına kuşlar
Evler genişledi ferahladı tazelendi...
Bu yağmur bu sokağı kim bilir kaç kez
Besleyip damla damla gökyüzünün ışığıyla
Yıkadı, çoğalttı, arıttı kirinden...

1986

ONDANDIR

İlk akşamdan alınına düşen o erkenci bulut
O kırık çizgi, sulara susan ışık, eksilen rüzgâr dallarda
Gölgelerin perde perde pişmanlığı getirmesi
Günün gönlünce geçmediğindedir.

Avuçlarında biriken ter o gözyaşından içten
Bir damlası inancına düşen bir damlası yorgunluğuna
Umarsızlık değilse bunalmış ve bitkin
Düşlerin gerçeğe dönüşme telaşındandır.

Evlerde bıçak yarası bir ayrılık
Çatılardan camlara akıp duran kırmızı
Her şeyin dokunması insana bu içli saatlerde
Zamanın aldıkları geri dönmediğindedir.

Bir duruşun var hani susmakla söylemek arası
Bir gider bir gelir ikircim sularında
Kalmışsa yüreğinin teknesi kıyısız
Gözlerinle dilinin köprüleri yıkıldığındandır.

Savrulmuş tel tel kalabalıklar içinde
Rüzgârın ucunda bir bulut duyguların avucunda bir çocuk
Görmeden geçiyorlarsa senin istekle titrediğin yerde
Büyüdükçe herkesin bir şeyleri yitirdiğindedir.

Bir adam... tutmuş yüzünü uzun yağmurlara
Bir kadın... kendi kuyularında ıslak ve hüznü
Söylüyorsa hâlâ bir incelik türküsünü
Sevgiye inandığından, sevgisiz olduğundandır...

1987

UZAKLARDA-I

Ay dolanır dolanır da gelir
Gecenin derin koyaklarından...
Yatağı gülsüz, bedeni buğusuz
Saçları rüzgârsız bir kadını
Öper de iki omuzundan ayrılığın ağzıyla
Sulara düşmüş bir çocuk teni gibi
Titretir, ürpertir, üşütür...

Kırar durur parmaklarını uzaklarda bir adam
Bir adam çok uzaklarda
Camlara kirpiklerinden yollar düşürür...

1986

UZAKLARDA-II

Metris'in avlusuna yağan uzun karı
Tam yedi yıl, yedi dünyasız yıl
Örtetek bütün mevsimlerin en güzel yerini
Yağan o uzun dalgınlığı
Süpürdü aysız gecelerde bir kadın
Uzaktan uzağa, kimseler görmeden
Çözerek hasretin aynasında dolaşık saçlarını
Tutup çocuklarının küçücük ellerinden...

Bir adam içerde, tam yedi yıl
Yedi biçilmiş gökyüzü
Bir ışık, bir düş, bir kısacık görüş
Akarak camlardan kapılara damar damar
Dalsız, türküsüz, ömürsüz
Kimseler bilemez, nasıl
Nasıl dayandı...

1988

DEĞİŞMEYEN

Işıklı vitrinlere bakıyor gencecik çocuklar
Gencecik çocuklar bir ev kuracaklar
Dünya kolay, sevgi sonsuz, gençlik güzel...

Bakıyor ışıklı vitrinlere iki süzgül ihtiyar
İki mum, iki dal, iki hüzün eğrisi
Akıp gitmiş bir masal ırmağında rüzgârlı yıllar

Bakıyor yan yana aynı yalın istekle
Işıklı vitrinlere ömrümüzün iki yüzü
Birin katettiği yolların başında öbürü...

1986

LEKE

O çocuk oturmuş çarşılar ortasına
Bir güz kederiyle iplik iplik ağlıyor
Babam olsaydı

babam olsaydı

babam olsaydı...

Işıklı vitrinler önünde simsiyah bir leke
Çocuk ağlamıyor
Almış kanatlarına bütün özlemlerini
Bir turna sürüsü gözlerinin burcunda
Akşamı parçalaya parçalaya uçuyor...

1988

ÇIĞLIK

Yankısı boşlukta kalmış bir içli çığlık
Elektrik direğine tebeşirle yazmışlar:
Seni seviyorum

Direnip durdu günlerce
Zamanların bulutundan süzülen
Hüzün yağmurlarına
Tuhaftır silinmedi.

Kimdir, hangi çalkantıda
Salmıştır çığlığını yolların ucuna?
Almış mıdır bir yazıda donup kalmış titreşimi
Yüreğinin ocağına o gönül üzücü?

Sevmek derinimizde gülü solmuş bir zaman
Geçtik her seferinde aynı soruyla
Düğümlemiş bir duyguyu çözüp bağlayarak:
"Sevdiğine yanıt vermedikten sonra
Başka kime yanıt verir yeryüzünde insan?"

1987

* Albert Camus.

İKİLEM

Güzel kadınlara kederli şarkılar söyletmeyin
Birbirini çoğaltıyor üç acı
Kadın, güzellik ve şarkı...

Kederli şarkıları güzel kadınlara söyletin
Birbirini bütünlüyor üç acı
Kadın, güzellik ve şarkı...

Ey insan ömrünü dolduran biçimleyen duygu
Hüzün müdür her vakit mutluluğun bir yüzü?...

1986

BİR IŞIK TOZUMASI

Almış yağmuru omuzlarına
O incecik söğüt dalı
Kim bilir hangi sevincin rüzgârıyla
Uçuyordu öyle

Saçları kendinden bin metre geride...

1988

YOLCU

Abbas Sayar'a

Ey sular, gün ışığı ve insanlar
Yaşlı bir yolcu gönderdim ülkenize
Bir otel odasının alaca akşamından
Alıp yalnızlığını yedeğine
Elinde bir valiz üstünde beyaz bir hüznle
Türküler kadar içten anılar kadar uçuk
Sığındı ülkenizin ılıman iklimine...
O, kendi kendini vuran yaralı bir ceylandır
Şiirin ve aşkın uzun menzilinde
Yaşamak akar yaralarından...
Ey kuşlar, ağaçlar, insanlar
Ömrü bir sevgi bayrağıdır yılların burcunda
Elinde yüreğinden başka bir şeyi yoktur
Koruyun onu kollayın ne olur...

1988

YERSİZLİK, GAF YA DA İŞGAL

Oktay Rifat'ın ölüm haberi
Başbakanın hep aynı sözcükleri kullandığı
Günlük demecinden çok sonra verildi
Oktay Rifat her gün ölecekmiş gibi...

1988

İLGİ

Benim uzaklardan dönüşüm
Cumhurbaşkanının o mutak
"İnceleme" gezilerinden birine rastladı.
Yığınlara özgü
O alkış ve merak gürültüsünde
Gözleri yüreğinin dalında bir çift günebakan
Ayrılık sularıyla beslenen bir çocuktan başka
Kimseler gelişimi fark etmedi.

1988

GÜN BİTTİ

Gün bitti. Akşamlar oluyor dışarda
Topladı altın saçlarını güneş annemiz
Göz pınarlarımızın incelen sularından
Bir çocuk başı gibi düşüyor uykulara dünya
Memesi alınmış birer bebeğiz şimdi hepimiz
İnen karanlığın iğneli beşiğinde
Ve yıldızlar öyle uzak, öyle uzak ki...
Söylenen şarkıyı duyuyor musun
Ağaçlarda ve kirpik uçlarında

Bundandır üşümesi içimizin
Kapımızı çalan keder, üstümüzdeki suskunluk...
Gün ne verdiyse tükettik çoktan
Eli para görmüş bir yoksul cömertliğinde
Işık, renk, koku, ses...
Değişik resimler çiziyor gölgeler alınlara
Düşlerle saldırıp anılarla vurarak
Düştü bir bir yaralı askerler gibi eşiklere
Kaniyor kendi rengine göre herkes...

... Bir sarhoş çığlığı ve ezik bir ezan sesi
Ağır küfürlerle bıçaklanmış incelik
Çırpınan göğsü bir kızın bir adamın hantal gövdesinde
Sevinci park kanepelerinde uçuşan acemi sevgi
Perde perde sızan ayrılık eriyen pencerelerden
Bir kadının direnci, gergin yüzü bir adamın
Yoksulluk ya da işkence
Akıl almaz kavrayışı küçücük çocukların
O her şeyi önceden bilen
Yaşlıların dayanılmaz saygınlığı...
Paranın ve korkunun kuyularında halkalanan inanç
Büyük yalan, incelmüş zulüm,
Yanılmış ve yağmalanmış halk
Sustukça derine düşen söz, uzaklaşan düş
Çekine çekine rengi uçan gülümseyiş...

Ağır bir demdir şimdi yaşamak yalnızlıklar katında
Ağulu, sınırsız ve düşlerden damıtılmış
Uğuldar durur derin rüzgârlar içinde savrulularak
Yollarda, çatılarda ve yaprak uçlarında...
Ne olur yanımda katılsan gecenin şarkısına
Gitmeden yüreğinin ve sesinin mavi minesini.

1987

GÖTÜRÜR MÜ?

Ağaçlar hep aynı yerinde
Dallarda toprağın değişmez rengi
Mavi, akışkan, turuncu, donuk
Sonsuz öpüşünde rüzgârların
Bir bulutlu bir bulutsuz
Değişse de gökyüzü
Evlerin yüzü soluk.

Silindi yüzlerden iyimserlik
Derin çizgisinde yolların
Mutluluk yüreklerin uçuk pembesi
Girdi, çıktığı gibi eksik
Güneşin açtığı kapılardan
Bir kadın, bir erkek, bir çocuk...

Uzun yağmurları suskunluğun
Herkesin kendi içine yağın
Kuyularda halkalanan hayal taşları
Sitem mi, güven mi, bir yaralı umut mu
Açıp baksam bir bir sürgülü kapıları
Ay ışığı ya da rüzgâr
Alıp götürür mü dağlara
Odalarda birikmiş ufuksuz bulutları...

1987

YENİLGİ

Bir kadın iki çocukla
Çiviliyim odalara
Söylesem de söylemesem de bu böyle

Çıksam çıksam
Zincirim kadar özgürlüğüm
Yaşamak hep ötelede

Dili kopmuş bir hayal çanı yüreğim
Sesini yalnız benim duyduğum
Vurur durur çığlık çığlık içimde

Dönüşü olmayan biricik şeymiş zaman
Yaşamak meğer ne büyük bir kazançmış
Kavradım acılar içinde kaybede kaybede

Şimdi hangi güzelliğe dönsem yüzümü
Tomurcuklara yakışmayan bir akşam güneşi
Parçalar kendini karşı tepelerde

Kimsem yok yüzünü sularıma düşüren
Buğulanmıyor bedenim kaç bin yıldır
Bir kadının ılık ince bedeniyle

Geçmişim batık geleceğim çoktan belli
Herkes gibiyim kanı içine akan
Yarasını diliyle yalayan bir hayvan evlerin ininde

Değişti tutkuların rengi ve nesnesi
Bir eşyalar imparatorluğunda yaşıyorum nicedir
Binlerce gerekçe içinde

Otuz beşimdeyim, çabuk sinirleniyorum, tansiyonum var
Geçtiğim patikalarda kaldı büyük düşüncelerim
Bu yüzden hüznle bakıyorum gençlere...

1988

BİR ÇAĞRIYA UYMAK

Çıkıp günlerce yağmurlara duracağım
Aksın üstümden bulutların buğulu türküsü
Ne bir çatı pervazı ne bir kapı kirişi
Öldürdü bütün duygularımı evlerin uzun sürgünü
Sonsuz karlara duracağım lekesiz rüzgârlara
Ucu dağlara dağlara varan yollara
İşlesin iliklerime uzakların büyüğü çağrısı
Göçmen kuşlar gibi ömürler alıp yolculuklardan
Kanatlarımda ayrılığın ve kavuşmanın ebruli yükü
Dem çekerek derin gün batımları evlere karşı
Yaprakları yüreğe benzeyen ağaçlara konacağım.

Camlarda olacak bütün tutsakları kentin
Herkes bir çocuğu boğarak kendi içinde
Her gün biraz daha yerinde
Saksılar, tablolar, yalan ilişkiler
Bastırıp alkol kokuları ve hüznün şarkılarıyla
Ölü bir mutluluğun güne vurmuş tortusunu
Yaşamak üzerine sorular soracaklar
Bir şehrayin gibi geçerken ben başlarının üzerinden
Vermiş bütün renklerimi güneşe ve rüzgâra
Yüzüm yaşadıklarımın ipi kopmuş bir uçurtma
Uzun yağmurlar altında ıslana ıslana
Varıp en kırılğan yerlerine konacağım.

Bir masal gibi söylene söylene ocak başlarında
Zamanın küllenen yüreğinde duracağım.

1988

KÖYLÜLERİ NİÇİN ÖLDÜRMEİYİZ?

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar ağırkanlı adamlardır
Değişen bir dünyaya karşı
Kerpiç duvarlar gibi katı
Çakır dikenleri gibi susuz
Kayıtsızca direnerek yaşarlar.
Aptal, kaba ve kurnazdırlar.
İnanarak ve kolayca yalan söylerler.
Paraları olsa da
Yoksul görünmek gibi bir hünerleri vardır.
Her şeyi hafife alır ve herkese söverler.
Yağmuru, rüzgârı ve güneşi
Bir gün olsun ekinleri akıllarına gelmeden
Düşünemezler...
Ve birbirlerinin sınırlarını sürerek
Topraklarını büyütmeye çalışırlar.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar kadınlarını döverler
Seslerinin tonu yumuşak değildir
Dışarda ezildikçe içerde zulüm kesilirler.
Gazete okumaz ve haksızlığa
Ancak kendileri uğrarlarsa karşı çıkarlar.
Adım başı pınar olsa da köylerinde
Temiz giyinmez ve her zaman
Bir karış sakalla gezerler.
Çocuklarını iyi yetiştiremezler
Evlerinde, kitap, müzik ve resim yoktur.
Bir gün olsun dişlerini fırçalamaz
Ve şapkalarını ancak yatarken çıkarırlar.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar köpekleri boğuşunca kavga ederler.
Birbirlerinin evlerine ancak
Ölümlerde ve düğünlerde giderler.
Şarkı söylemekten ve kederlenmekten utanırlar
Gülmek ayıp eğlenmek zayıflıktır
Ancak rakı içtiklerinde duygulanır ve ağlarlar.
Binlerce yılın kalın kabuğu altında
Yürekleri bir gaz lambası kadar kalmıştır.
Aldanmak korkusu içinde
Sürekli birbirlerini aldatırlar.
Bir yere birlikte gitmeleri gerekirse
Karılarından en az on adım önde yürürler
Ve bir erkeklik işareti olarak
Onları herkesin ortasında döverler.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar yanlış partilere oy verirler
Kendilerinden olanlarla alay edip
Tuhaf bir şekilde başkalarına inanırlar.
Devlet, tapu dairesi, banka borcu ve hastanedir
Devletten korkar ve en çok ona hile yaparlar.
Yiğittirler askerde subay dövecek kadar
Ama bir memur karşısında, bu da tuhaftır
Ezim ezim ezilirler.
Enflasyon denince buğday ve gübre fiyatlarını bilirler
Cami duvarı, kahve ya da bir ağaç gövdesine yaslanıp
On bir ay gökyüzünden bereket beklerler.
Dindardırlar ahret korkusu içinde
Ama bir kadının topuklarından
Memelerini görecektik kadar bıçkındırlar
Harmanı kaldırdıktan sonra yılda bir kez
Şehre giderler!

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar otobüslerde ayaklarını çıkarırlar
Ayak ve ağız kokuları içinde kurulup koltuklara
Herkesi bunalta bunalta, yüksek perdeden
Kızlarının talihsizliğini
Ve hayırsız oğullarını anlatırlar.
Yoksulluktan kıvrandıkları halde, şükür içinde
Bunun, Tanrının bir lütfu olduğuna inanırlar.
Ve önemsiz bir şeyden söz eder gibi, her fırsatta
Gizli bir övünçle, uzak şehirdeki
Zengin bir akrabalarından söz ederler.
Kibardırlar lokantada yemek yemeyi bilecek kadar
Ama sokağa çıkar çıkmaz sümküre sümküre
Yollara tükürürler..
Ve sonra şaşarak temizliğine ve düzenine
Şehirde yaşamanın iyiliğinden konuşurlar.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar ilk akşamdan uyurlar.
Yarı gecelerde yıldızlara bakarak
Başka dünyaları düşünmek gibi tutkuları yoktur.
Gökyüzünü, baharda yağmur yağarsa
Ve yaz güneşleri ekinlerini yetirirse severler.
Hayal güçleri kıttır ve hiçbir yeniliğe
Bu verimi yüksek bir tohum bile olsa
Sonuçlarını görmeden inanmazlar.
Dünyanın gelişimine bir katkıları yoktur.
Mülk düşkünüdürler amansız derecede
Bir ülkenin geleceği
Küçücük topraklarının ipoteği altındadır.
Ve birer kaya parçası gibi dururlar su geçirmeden
Zamanın derin ırmakları önünde...

KÖYLÜLERİ, SÖYLEYİN NASIL
NASIL KURTARALIM?

1988/89

KİMLİKSİZ DEĞİŞİM-I

Uzun bir yırtmaçla göründü önce
Aralığı insanın ilgisini kamçılaman
Daracık kapısı gibi kuytu evlerin
Derin bir giz kokusuydu yayılan
Yürüdükçe, bacaklarının rüzgârlı ırmağından.
Sonra bir geniş kemer taktı beline
Üstüne bluzunun, hiçbir şeyi tutmayan
İnceliğini mi göstermek istemişti bize
Kalçalarını mı yoksa süslemişti ustaca
Garip bir hazla devindirip gövdesini
Topuklarının sesiyle uyumlu ve kendine hayran
Bir bağışmış gibi geçti her gün
Hep aynı saatlerde sokağımızdan
Açarak yoksul perdesini ufumuzun...
Birer kuş yuvasıydı koltukaltları
İnce giysiler içinde oynattıkça kollarını
Gözlerimizin iki haylaz serçe gibi
Konup konup kalktığı...

Bilmem ki neyin uyumuydu arayıp durduğu
Gömleğiyle değişen boyasında gözlerinin
Neydi bulduğu
Çantasıyla ayakkabısının uyuşan renginde.
Her gün yeni bir biçime giren
Saçları, yürüyüşü ve giysileriyle
Sürekli bir değişimin simgesiydi
Bir türlü kimliğini bulamayan.
Donuk bir öfkeyle bakardık ardından
Karmakarışık duygular içinde bocalayıp durarak
Horlanmış, küçümser ve kıskanç
İmrenerek yine de alttan alta
Bizden uzak bir dünyanın ışıklı gerçeğine...

KİMLİKSİZ DEĞİŞİM-II

Düğmelerini göbeğine kadar açmış
Üstünde, palmiyeler ve Tahitili kızlar dolu
Drink-Cola-American yazılı bir gömlek.
Sağ kolunda kalın bir bileklik
İri, kaşlı yüzükler parmaklarında.
Ağır bir işte çalışıyor olmalı
Elleri kürek gibi ve boyun damarları çıkmış.
Kar yıkama bir kot pantol bacağına leke leke
Çift pilili ve paçası bileklerine oturmuş.
Üstü perdeli, düğmeli, fiyonklu
Tuhaf, beyaz bir ayakkabı ayağında
Bar bar bağıyor çorabının yeşili.
Kâküllerini gözlerine kadar indirmiş
Kulaklarının üzeri kazılı
Uzuyor yeniden ensesinde saçları.
Sağ kaşı sürekli havada
Tarağı görünüyor arka cebinden...

Kim bilir hangi gece kondunun
Bilenmiş umut bıçakları göğsünün gizlisinde
Hırsla çekiyor sigarasını
“Bir Yatakta Beş Dilber” afişinin önünde.
Bir kız geçti yoldan
Düşlerinin menziline
On yedisinde, bulut gibi, çekingen, taze...
Durdu, titredi, koştu ardından:
Göbeğinin üstünde bir top ağaç
Ayaklarının altında yaprak olayım
Çiğne beni yavrum, kır kopar savur...
Dünyanın en zor işini başarmış
Bütün yüklerinden kurtulmuş gibi
Aynı bıçkın tavırla muzaffer ve atik
Yürüyüp gitti gülümseyerek...

KİMLİKSİZ DEĞİŞİM-III

*Gazino Mon Amour'da tüccar Hulusi'nin
Gecenin geç saatinde şarkıcı Gülen Ay'a
Perde perde gerçeğini açışdır.*

Akışsız ırmağa benzer kadının gülmeyeni
Köpüksüz denize uçusuz turnaya
İşveyi, nazı, bir incecik sözü
Bir içten hareketle demeyi bilmeyeni
Ki eksiktir güzelliği...

Otur yanı başıma bilerek yanıldığım
Zayıflığım benim, bayramlık sevincim
Otur yakınıma, otur yalnızlığıma...
Yalan bile olsa, yanlış bile, suç bile
Dokun hayal ellerinle kalbimin derinine.
Essin teninden dişiliğin o bin yıllık
İnsanı baştan çıkaran Havva rüzgârı
Ayıplarla yasaklarla yoksul düşmüş
Şu kapalı ömrümün donuk ülkesine...

Bahar toprakları gibi derinden derine
Kabarıp durdu bunca yıl içimde
Bir kadını gün ışığında sevmek tutkusu
Tutup ince bileklerinden, başını
Gezdirmek omzumda, göğsümde
Yollar çarşılar içli sözler boyunca
Olmadı bir türlü olmuyor
Bilmem ki nelerin yürek bağı dilimde
Utandım sıkıldım beceremedim...
Ne içtiğim rakı ne şu yayvan şarkı
Ne de etin açlığı bu
Bir çift güzel söz söyle yeter
Bir çift güzel söz
Gülüşünle süslü, halimle uyumlu...

KİMLİKSİZ DEĞİŞİM-IV

Çift kanatlı cam kapıyı ardına kadar açtı
Bütün düğmelerini ilikleyerek odacı Hamdi
Davudi sesiyle adımlarının kasıla kasıla
Teşrif ettiler başkan beyler bakırdan bir yüzle.
Bedeninin her teli bilinmez bir gizli emirle gergin
Selam vermenin sıkıntısı ve lütfu içinde
İterek gözleriyle "günaydın" diyen herkesi
Zoraki ve karmakarışık gülümsedi sekreterine.

Toparlandı birden masalar, memurlar, dosyalar
El çırpıtı dosyalardan gizli bir sevinçle
İmza cetvelleri, sigara talimatı, kıyafet genelgesi
Ne varsa iş dışında, değerlendirmeye esas olan
Saygı duruşları, iğreti gülüşler, ilikli düğmeler
Varlık buldular birer birer başkan beyle
Yazılı yazısız bütün yasak hükümler...

Bilmeden yönetmenin o büyük boşluğu mudur
Kuşkulu güvensiz tedirgin bir kadın gibi
Yitirmek korkusuyla elindekilerini
Eğildikçe yukarıya karşı yetersiz yerlerinden
Daha büyük bir hazla eziyor altındakileri...
Yükseliyor kendi cesedi üstünde başkan bey
Düştükçe odalara sesinin buzdan tınısı
Gittikçe artan bir merak konusu memurlar arasında
Karısını severkenki sözleri ve yüzü...

Başkan bey türküsünü düşürdü koltuğunun altına
Dalsız gölgesiz güneşsiz
Bir çalı dikenini üç yıldır ağzının boşluğunda...
Özünde olmayan bir önemi kazanmak için
Üç yıldır kapaklana kapaklana makam kapısında
Aşındı alnının ve dizlerinin derisi.
Kolay olmuyor bedeli hak edilmemiş şeylerin
Bir oda için başkan bey koca bir gökyüzünü verdi...

KİMLİKSİZ DEĞİŞİM-V

Onlar mı?

İbresi çarşılarda pervane
Kırmızı, kesik aybaşlarında
Maaşın üstüne vergi iadesini koyarak
Borçlarını ödemeye çalışıyorlar.
Gülüşleri uçurum, duruşları lal
Nereye baksalar gözlerinin burcunda
Sapı hayal işlemeli bir hançer
Bir sıradağ kaşlarının arasında.

Onlar mı?

Yıpranmış giysiler içinde mağrur
Her gün bir başka yenilgiden dönüyorlar.
Kupon çekiliş maç
Kupon çekiliş maç...
Çekilip ilk akşamdan evlerin damına
Televizyon izleyip bulmaca çözüyorlar.
Kalmadı toplanacak yerleri
Camilerden ve biracıardan başka
Bir yalnızlığı dönüyor hepsi kendi ekseninde
Aynalara baka baka çoğalmaya çalışıyorlar.

Onlar mı?

Oğulları büyük adam olacak, kızları hanım
Kendileri bir gün elbet, bir gün elbet Allah kerim...
Öndekini izliyor arka tekerlek
Katlanmak makamından bir ağır şarkıyı
Yıllar yılı için için söyleyerek
Geçiyorlar bir eski ömrün kalıplarından
Kirpikleri düğümlü, bedenleri kırık
Resmi demeçler, tükenmiş çareler içinde
Yaşıyorlar
Başkalarının kendilerine biçtiği hayatı...

1987/88

BİR SONUCA VARAMADIM

Hem sanık hem yargıç rolünü bırak
Aslanan yaşanandır, doğayı düşünsene bir
Ne kimseyi suçlar, ne suçludur bir başına
Herkesin ömrü kendinin hem yanlışı hem doğrusudur
Ve insan ölüme ancak anılarını götürür...

Dokunmak ne zaman sevmenin dili olduysa
Halka halka yankılandı parmaklarımda sesin
Uzak dost, nazlı konuk
Sözlerinin ipoteğinde kaç yıldır yaşadıklarım
Boğuldum çırpına çırpına iki duygu arasında
Yine de bir sonuca, bir sonuca varamadım...

1988

SİTEM

*Eğer şiir başışlanma değilse
O zaman hiçbir yerden medet ummamalı*

Kavafis

Ben ona, sıkıntılı güz günleri içinde
Yedi renkli yaz yağmurları dilemişim
Kırmak istememişim duygu filizlerini.
Büyük bir ustalıkla susturup içimdeki uğultuyu
Rüzgârımı olanca yumuşaklığı ile salmışım üzerine
İncinmesin diye tek, acıyı bile tersyüz eden
İncelikli bir gülümsemeyle yüzümde.

Ben ona, gittikçe soğuyan zamanlarda
Sıcak bir sığınak olayım demişim
İnsanlar içinde üşüdükçe güvenle gelebileceği.
Kuşların kanatları neden vardır?
Bir insan neden ağlar geceleri yarı yaşına gelince?
Bulutlar gökyüzünün yükü müdür süsü müdür?
Tutsağı mıdır rüzgârın sevgilisi midir?
Konuşayım istemişim bir yüreğin dilince
Yanıtı olmayan sularda boğmak istememişim.

Ben ona, sabah olamasam da
Dingin bir ikindiüstü olayım istemişim
O her şeyin usul usul durulduğu saatlerde
Gelsin, yüzünde uçuk bir gülümsemeyle
Yaslasın yorgunluğunu gövdemin yaşlı çınarına
Serip üstüne yapraklarımın ağırlıksız yorganını
Dinlendireyim istemişim gölgemin serinliğinde
Üşütmek istememişim.

Ben ona, sevgi bir büyük deniz
Ömür bir köpüktür demiştim dalgaların ucunda
Uçuşan kırılan dağılan çoğalan;
Mavi resimler çizerek nemli bir sesle
Kentin, yürüyüşüyle güzelleşen yollarına...
Ne köpüksüz deniz, ne denizsiz köpük olur
Ve kimse bilemez demiştim hangi kıyılara vuracağını...
Alıp o ak köpüğü avuçlarıma, zamansız
Öldürmek istememişim, çarparak yüreğimin kayalarına...

Ben ona ne istemişsem bu yalnızlık aylarında
Gecikmiş, ince, güzel ve uzak
Biraz da kendime istemişim sevgi adına.

1985

ÇEKİLME

Çocuğum benim, dalsızım, kanatsız hayal rüzgârım
İnce içlenmelerle kıvrıla kıvrıla
Tenimde düğümlenen duygu çıkmazım.
Öpmesi gibi büyük suların engin kıyıları titreyerek
Tutkular köpükler içinde
İncitmeden tek bir kum taneni sürüklemeyen
Çekileceğim ömrünün ak örtüsü üzerinden
Usulcacık, saygılı
Derin kuyularına büyük yalnızlığın
İzler bırakarak geride yürek çarpıntılarında
İyimser, kederli
Bir özge zaman arması gibi
Andıkça sevgiyle
Yalnızca sevgiyle ışıklanan...

Yanlış kıyılarda çırpınıyor bu yaşlı deniz
Bu ağır suyu bu ince kum kaldıramıyor...

1987

YAKARIŞ

Gözlerindeki kederi öperim
Alın kırışığında kanat çırpın sevgiyi
Öyle yıkık durma ne olur
Akşama düşen gün gibi.

O büyük sırrını öperim
Bir hazine gibi üstüne titrediğin
İçindeki güneşini duygularının
Geceye düşen o çiy tanelerini...

Sesini öperim çocuk
Yüreğinin, kirpiklerinden sızan
O dilsiz ince türküsünü
Öyle mahzun durma ne olur.

Gülüşünün aylasıyla büyülü
O derin göllerini gamzelerinin
İçinde ömrümün yudum yudum yunduğu
O en temiz yerlerini öperim.

Seni bana getirdikçe güzel
Götürdükçe nasıl da acımasız ve soğuk
Adımlarını öperim çocuk
Öyle uzak durma ne olur.

1986

BİR YERİM OLSUN BENİM DE

Sana söylediğim bütün sözleri topla
Bir tanım çıkar onlardan kendince
Her hecesine yüreğini koyarak...
Duyguları avuçlarında bir mahzun oyuncak
Akşamın eteklerinde sabah düşleri kuran
Bir çocuk resmine benzesin en çok
Gecikmiş ve gücenik...
O derin yalnızlığına yeraltı mağaralarının
Sularını kıyısız rüzgârlarla yıkamak isteyen
Benzesin, mevsimi olmayan bir çiçeğin
Rengini dünyaya salarkenki
O tedirgin, tutkulu çıığına
Yerleştire ortasına beni...

Ve sonra çek çıkar bir gülüşünle
Bütün mutsuzluk resimlerinin dışına
Bir yerim olsun benim de bir dalım
Sevginin insanı güzelleştiren
O incelikli güven ülkesinde...

1986

BANA BENZİYORSUN

Alnını sıyırıp geçen akşamdır
Oynama sakın, kıpırdama
Öyle bir yakıştı ki duruşuna ufuk
İki hazin mısra şimdi gözlerin böyle
Kaşlarının kemendiyle gölgeli
İki uzun, iki derin ırmak
Buğular içinde akıp giden
Bozma sakın aralığını kirpiklerinin.

Bir aynada seyretmek istiyor
İnsan kendini
Hangi yaşta olursa olsun
Bırak dökülsün saçlarından zaman
Anıların gurubundan ince süyem duygular
Büyütsün yüzünün yangınını rüzgâr
Turuncu ayini içinde göklerin
Öperek nar içi goncasını dudaklarının...

Ey ayrılığı andıran yakınlık
Ey susuş... İnce ve derin hasret
Bana benziyorsun...

1986

AKILLA YÜREK GİBİ

Ben olmasaydım, dedi,
Gülüşümün güzelliğini yaşayamazdın
Biliyorum verdiğim mutluluğun değerini
Ne anlama geldiğini senin için
Günlerinin güze dönen hayal çizgisinden
İki güneş ırmağı gibi akan gözlerimin...

Elbette biliyorum senin değerini de ben
İçime bir ince sağanak gibi yağan
Öpüşten yumuşak yakınlığı ile
İnsana ömürler veren sözlerinin
Yıkayıp yüreğimin acemi yerlerini
Bulutsuz bir gök gibi dingin ve derin
Daha bir güzelleştiriyorum gülüşümü.

Akılla yürek gibi oluyoruz böylece
Birbirini bütünleyen, dengeleyen dünyayı
İki ayrı tende bir can, birbirine yakışan.

1986

BİR HAZİN UZAKLIK

Çocukların uçurtmalarına benziyorsun
Biliyor musun...
Rüzgârı hiç dinmeyen bir mavilikte
Güneşli sular gibi gülümsüyor yüzün.
Ve ben çok aşağılarda
Karı ülkesinde toprağın
Tutulmuş heyecana
Titreyerek izliyorum süzülüşünü...

Bir hazin hızla uzaklaşıyor her şey.

1986

GEÇENİN AVUÇLARINDA

Otların uyuduğu saatleri bilir misin
Dünya silinmiştir hani ufkundan insanların
Bulutlar, ağaçlar, dağlar...
Bir puhu kuşu biçimleyip durur geceyi
Yankısız çağrısında büyük yolculukların
Evler içine çekilmiş birer ıssız yoldur
Durulur oda oda akışı günlük suların...
Lacivert derininde dinginliğin yıldızlar
Birer gün damlasıdır gözlerinden kalan
Söyler imkânsızın türküsünü üzgün ve uzak...
Rüzgâr bir siyah daldır boşluğa eğriler çizen
Bir getirir bir götürür usul boyunu
Karanlıklar içinden
Ucunda bir yaprak ummanı saçların
Savrulur, çözülür, dökülür...

Bir adam, dayamış alnını kıyısız düşüncelere
Camlarda anıların büyük hazinesi
Camlarda yüzün, sesinin buğusu, ikircimi gözlerinin
Konuşur, konuşur, konuşur...
Sesi gecelerden derin, sesi ömründen kederli
Ne gerçeğin sınırı biter, ne düşlerin direnci
Ne senden bir yankı verir sarnıcı zamanın...
Ve büyük ışıklarıyla sabah gelir teslim alır
Üstüne çiy düşmüş bir adamı gecenin avuçlarından...

1986

AKŞAMLA GİDEN

Camlarında bulut bulut gökyüzünün köpürdüğü
Bir mahzun, bir mutlu pencere gibi
Düşürüp kirpiklerimin ucuna çırpınan gülüşünü
Gün boyu yüreğimde uğuldayan rüzgârıyla
Bir çocuk bırakıp gidiyor beni her akşam
Her akşam inip sessizce merdivenlerinden günün
Ayrılığın ve alacakaranlığın soğuk avuçlarına...

1986

BİR YUDUM SU

Kimsenin sevinci kimseye bir şey demiyor
Kimseler duymuyor başkasının hüznünü...
Herkesin kendi rüzgârıyla üşüdüğü bu yerde
Yalnızlığa çarpa çarpa tarazlandı bedenim
Yüreğim kırk kilitli hayal odası...
Ağzından lokma yediğim çocuk
Şimdi bir uzun yağmur bulanık caddelerde
Güneş uzak dünyaların sıcak konuğu
Şimdi evlerin altında akşamın perçemi
Yüzlerde gölgelerin derin oyunu
Çekiyor perdelerini üstümüze zaman...
Kırpıklarının beşiğinde uyuduğum çocuk
Yanımda olsaydın keşke, düşseydi
Yüreğimin avucuna gözlerinin ışığı
Yaz suları gibi iplik iplik
Akardım, arınırdım, çoğalırdım...
Daracık saksılarda bir kök dağ nergisi
Tıkana tıkana tükeniyorum nicedir
Gamzelerinin çukurunda boğulduğum çocuk
Bir yudum su! Ağzının buğulu pınarından...

1988

SÜZÜLÜP GELEN

Ve günün çalkantısı duruldu
İndi bir bir perdesi evlerin ve yüzlerin
Kendi derinine gömüldü her şey...
Öyle dilsiz ki kuyusu gecenin
Nerdesin, nerdesin, nerdesin...

Bir taşıttan bir taşıta savrulan kalabalık
Açılan kapılar, kapanan kapılar
Yollar çarşılar içinde iyiliği yiten telaş
İğdiş yalan, bencil sevgi, güvensiz gülüş
Bir pazar tezgâhında yanılmış yağmalanmış içtenlik
Eğildikçe onuru fire veren güçsüz beden
Sokak sokak eskiyen düşleri gencecik yüreklerin
Akşamın avuçlarında bir babanın üşüyen teri
Odalardan büyük yorgunluğu ufalmış kadınların
Çocukların gün günden acılaştan oyunları...
Ve ay düşmüş çatılarda uğuldayan yalnızlık
Avazı kederi biçimleyen elçileri gecenin
O puhu kuşları... puhu kuşları...

Süzülüp geldi sesin sesler içinden
Sesin bir ince iplik bir ışıık çizgisi mavi bir damar
Yatağı duygulardan köprüsü düşlerden
Sesin bir usul su yolu dünyanın altında
İçinden ömrüm akan, içinden ömrüm akan...

1987

ÖZLEMİN KIYILARI

Rüzgârını içinde taşıyan bir bulut gibi
Takılıp bir gece treninin düşlere bakan camlarına
Çekip gitsem bir gün, çekip gitsem
O yaz mavilerinin dünyaları yumuşatan
Dalga dalga kırılan içli kıyılarına
Geçerek derin tünellerinden sevgisizliğin...
Durur mu bilmem durur mu
Denizin ve anıların üzerinde
Gözleri iki damla bal gibi kirpiklerinden süzülen
Gülüşü güneşlerden ışıklı
Gülüşü el çırpın sular gibi köpüren
O çocuk, durmaz mı bilmem, örtüp kalbini
İnce saydam yapraklarıyla suskunluğun
Duyguların içedönük dallarında...

1986

SONUNDA

Aylarca bir çocuğun gülüşüne takıldı
Kalbim ki
Bulanık bir gökyüzünde duru kalmış
Tek incelik bulutuydu.
Tutulup rüzgârına ırgalanan kirpiklerin
Bir sevincin uğrağına düştü
Bir hüznün...
Gündüz gün ışığı, gece ay ile
Gelip gelip dile
Döktü içini ne varsa
Bir uzak bahçede ayrılık açan
İçedönük bir çocuğun yumuk avuçlarına...
Kalbim ki
Kendi yağmuruyla dolup dolup boşalan
Küçücük bir göldü
Üstünde nilüferlerden bir beyaz örtü
Boğuldu sonunda kendi sularıyla...

1987

İÇİNDEKİLER

KÜÇÜK ACILAR		Kötülük Simgesi Olarak	
Güz ve Yıldız	9	Kalacaksınız	66
Anılar Söz Dinlemiyor	10	Dingin Bir Öfkeyle	67
Tanıdım Seni	11	İkrar	68
Gece Sefaları	12	Bir Güç Simgesinin Yetersiz	
Sular Utanıyor	13	Tanımlaması	69
Çocukları Öldürdüler	14	Dar Odada Ömürler	71
Oğlum Çok Özlüyorum	15	Hazır Yaşamak	73
Başsağlığı	17	Konuş Çocuğum	74
Sıfır	18	Çözüm	79
Karanlığın İnadı	19	Unutur muyum...	80
Yitirdim Yüzümü	19	Çağırın Çizgi	81
Zamana Benzedik	20	Çok Değil ki	82
Yitik Seviler	21	Adınla Yer Değiştiriyor	84
Munzur Ağrısı	22	Kar Yağıyor Yüzüme O Günden	
Su Gelir Yara Değer	23	Bugüne	85
Sonrasını Biliriz	24	O Düş Gecesinden	86
Geceler Aydınlık	25	Eksilmesin İmgen	87
Küçük Acılar	26	Rüzgârını Özlüyorum	88
Benim Mutsuz Çocukluğum	28	Eğme Kirpiklerini	89
Sığ Sularda	29	Tırnaklarımı Yiyorum	90
Genelev Mektupları	30	Tutuşmak Üzere Yeniden	91
Sinema Kapıları	41	Dokunur muyum	92
Şiir Ağrısı	49	Yüzüm İçime Dönük	93
		Bir Özlemin İzdüşümü	96
		Rahat Değiliz	97
AYKIRI YAŞAMAK		Günün Bitişini Seyrediyorum	98
Ben Şiir Yazmazsam	53	Bir Adam	99
Kayboldu Yüreğlerimiz	56	Çalışan Bir Annenin Sabahı	100
Koşaradım	57	Geçti Çocukluğumuz	101
Yüzü Yağmura Gömülü		Unut Çocuk Gönüm Unut	102
Düşüm	59	Yıkanın Sevgili Çocuklar	104
Parçalanın Yüz	60	Ömrüm Gölgeledi	105
Savrulur Ancak	61	Biraz da Ölümü Düşünün	106
Anlıyor musun...	62	Şiirden de Hızlı	107
Aykırı Yaşamak	63		
Döktü Rengini Sessizce	65		

YOLCULUK

Yolculuk	115
Zaman... Geçerek	139
Anlıklar	143

KİMLİKSİZ DEĞİŞİM

İyiliğin İpeğinden	149
Arınma	150
Ondandır	151
Uzaklarda-I	152
Uzaklarda-II	153
Değişmeyen	154
Leke	155
Çılgılık	156
İkilem	157
Bir Işık Tozuması	157
Yolcu	158
Yersizlik, Gaf Ya da İşgal	159
İlgi	159
Gün Bitti	160
Götürür mü?	162
Yenilgi	163
Bir Çağrıya Uymak	165
Köylüleri Niçin Öldürmeliyiz?	166
Kimliksiz Değişim-I	170
Kimliksiz Değişim-II	172
Kimliksiz Değişim-III	174
Kimliksiz Değişim-IV	176
Kimliksiz Değişim-V	178
Bir Sonuca Varamadım	180
Sitem	181
Çekilme	183
Yakarış	184
Bir Yerim Olsun Benim de	185
Bana Benziyorsun	186
Akılla Yürek Gibi	187
Bir Hazin Uzaklık	188

Gecenin Avuçlarında	189
Akşamla Giden	190
Bir Yudum Su	191
Süzülüp Gelen	192
Özlemin Kıyıları	193
Sonunda	194

